

DDØ OG IKT-AGDER UTREDNING AV SAMMENSLÅING

20. september 2016

PA Regional Office:
PA Consulting Group
Verkstedveien 1
PO Box 150, Skøyen
0212 Oslo
Tel: +47 67 58 67 58
Fax: +47 67 59 09 83
www.paconsulting.com

Utarbeidet av:

Versjon nr.: 1.0

Dokumentreferanse:

FORORD/SAMMENDRAG

PA Consulting har på oppdrag fra rådmennene i eierkommunene og daglige ledere i IKT-samarbeidene gjennomført utredningen om sammenslåing av de to selskapene. Utredningen bygger på informasjonsinnsamling fra IKT-samarbeidene, semistrukturerte intervjuer med utvalgte rådmenn og lederne i IKT-samarbeidene, og arbeidsmøter med lederne og medarbeidere.

I Rapporten beskrives kvalitative, økonomiske forhold og mulige gevinster en sammenslåing vil kunne innebære.

IKT-samarbeidene varierer i modenhet på ulike områder. For DDØ vil sammenslåing innebære muligheten til å tilby mange fler og gjerne nye innbyggernære tjenester. Som del av et større samarbeid vil DDØ kunne redusere sårbarheten når nye og flere tjenester tilbys innbyggere og ansatte.

For begge IKT-samarbeidene vil sammenslåing styrke gjennomføringskraften, utviklingstakten vil kunne økes, og digitale løsninger vil kunne lanseres raskere. Det er også grunn til å anta at en sammenslåing vil øke endringsevnen, lokalt og samlet for partene.

De kvalitative gevinstene et større IKT-samarbeid vises særlig på følgende tre områder: Helse og velferd, Skole og Plan bygg og geodata.

Et sammenslått samarbeid vil bli en enda sterkere utviklingsaktør på felt som ehelse, der særlig velferdsteknologi er en fellesnevner for å håndtere pålagte oppgaver og sikre involvering og medvirkning fra innbyggeren. Kommunene samarbeider tett i en regional satsning på velferdsteknologi. Et felles pleie- og omsorgssystem med felles database vil forenkle dette arbeidet og forenkle annet faglig samarbeid på tvers av kommunene.

Kommunene i både IKT Agder og DDØ bruker samme skoleadministrative system. På kort sikt kan synergier utløses ved at kommunene i DDØ og IKT Agder- benytter samme løsning. På lengre sikt kan kommunene samarbeide på tvers om forvaltning og videreutvikling av systemer for skoleadministrasjon og helhetlig skoleløp.

På kort sikt kan det etableres en felles forvaltning av fagsystemer innen Tekniske tjenester. På lengre sikt kan det gjennomføres en konsolidering og standardisering av fagsystemer på tvers av kommunene. For Bygg, Plan og Geodata er elektronisk byggesaksbehandling et viktig område å lansere digitale innbyggertjenester på. Et større IKT-samarbeid vil kunne styrke utviklings- og gjennomføringskraften på dette området for kommunene.

Gjennom sammenslåing vil eierkommunene kunne utnytte ressursene bedre og oppnå en større ressurspool å trekke på når prioriterte nye oppgaver skal gjennomføres. Samling av fagpersonell vil styrke og øke den samlede kompetansen og økt innsikt kan bidra til smartere jobbing og forenklende og effektiviserende innbyggertjenester.

De økonomiske fordelene ved sammenslåing er størst for DDØ på kort sikt. På lenger sikt vil alle kommuner kunne høste effekt ved standardisering og samordning av tjenesteproduksjonen på tvers av kommunene. Dette bør skje gjennom å etablere felles infrastruktur, ta i bruk felles fagsystemer i alle sektorer, og utnytte innkjøpsavtalene i de eksisterende selskapene.

Sammenslåing vil for noen av eierkommunene innebære endringer i kostnader. PA anbefaler derfor at det utarbeides modeller for kostnadsfordeling som sikrer en rettmessig fordeling av kostnader mellom eierkommunene.

INNHold

FORORD/SAMMENDRAG	1
1 SYNERGIER VED SAMMENSLÅING AV DE TO IKT-SAMARBEIDENE	3
1.1 Fakta om selskapene	3
1.2 Synergier knyttet til tjenesteomfang	6
1.3 Synergier knyttet til fagsystemer	9
1.4 Synergier knyttet til IKT-infrastruktur	21
1.5 Organisatoriske synergier	24
2 STYRING VED EVENTUELL SAMMENSLÅING	28
2.1 Oversikt over alternative selskapsformer	28
2.2 Eksisterende selskapsform og styringsmodell i IKT Agder og DDØ	29
2.3 Viktige krav til styringen av selskapet	32
2.4 Anbefalt selskapsform og styringsmodell	33
3 KONSEKVENSER VED SAMMENSLÅING	35
3.1 Økonomiske konsekvenser ved sammenslåing	35
3.2 Kvalitative konsekvenser ved sammenslåing	38
4 ANBEFALING	40
4.1 Konklusjon	40
4.2 Anbefaling	41
VEDLEGG	42

1 SYNERGIER VED SAMMENSLÅING AV DE TO IKT-SAMARBEIDENE

Kapitlet redegjør for fakta om IKT-samarbeidene, dernest drøftes mulige synergier knyttet til tjenestefomfang, fagsystemer, IKT-infrastruktur og organisering.

Synergiene er kartlagt med bakgrunn i dokumentasjon tilsendt fra IKT Agder og DDØ, kartlegging blant leverandører av fagsystemer, PAs database med IKT-kostnads- og modenhetsanalyse (etablert i 2013), og intervjuer med medarbeidere i IKT-samarbeidene og rådmenn i eierkommunene. Kartleggingen er gjennomført i august og september 2016.

1.1 Fakta om selskapene

1.1.1 IKT Agder IKS

IKT Agder ble etablert som et interkommunalt selskap i 2003. Det interkommunale selskapet er eid av Aust-Agder fylkeskommune og kommunene Arendal, Froland og Grimstad. Selskapet er lokalisert i Arendal kommune ved Fylkeshuset i Aust-Agder.

IKT Agder tilbyr følgende til eierkommuner og andre eksterne kunder:

- Service og supporttjenester
- Drift og forvaltning av IKT systemer
- Avtaleforvaltning innenfor IKT området
- Videreutvikling av IKT tjenester i nært samarbeid med kundene

Antall årsverk

Ved utgangen av 2015 hadde IKT Agder tilsatt 45,81 årsverk uten lærlinger. Etter en nedbemanning i 2016 har de per 31. august 2016 tilsatt 41,4 årsverk uten lærlinger. Selskapet er delt opp i tre avdelinger: Avdeling Service, Avdeling Drift og Avdeling Prosjekt.

	31. august 2016	2015
Sum årsverk (uten lærlinger)	41,4	43,9
Avdeling Service, årsverk	14,4	17,4
Avdeling Drift, årsverk	14	16
Avdeling Prosjekt, årsverk	10	10

Tabell 1: Antall årsverk i IKT Agder uten lærlinger

¹ IKT-Agder (2016): Årsmelding 2015. Ved utgangen av 2015 hadde selskapet fem lærlinger som ikke er inkludert i beregningene.

Antall brukere og innbyggere

IKT Agder drifter, forvalter, videreutvikler og supporterer IKT-systemet til eierkommunene som igjen brukes av kommunens innbyggere, ansatte og skoleelever. I eierkommunene er det ca. 72.315 innbyggere².

Brukertilganger til kommunale ansatte	6.410
Brukertilganger til elever	10.830
Totalt antall brukere	17.240

Tabell 2: Antall brukere av IKT-tjenester i IKT Agder

Driftsinntekt, -kostnad og -resultat³

Selskapet har hatt et positivt driftsresultat de siste fire årene og har hatt en stabil driftsinntekt i samme periode.

	2015	2014
Sum driftsinntekter	kr 77.426.540	kr 79.073.005
Driftsinntekter fra eierkommuner	kr 76.027.430	kr 77.160.440
Driftsinntekter fra andre kunder	kr 1.399.020	kr 1.912.565
Sum driftskostnader	kr 77.653.608	kr 75.075.227
Lønns- og personalkostnader	kr 34.320.833	kr 35 377 605
Avskrivninger	kr 6.206.765	kr 5.099.087
Andre driftsutgifter	kr 37.215 .960	kr 34.598.538
Driftsresultat	kr 6.020.409 ⁴	kr 3.997.778

Tabell 3: Driftsinntekt, - kostnad og –resultat IKT Agder

Styring

IKT Agder styres gjennom to styringsorganer, styret og representantskapet. Representantskapet er selskapets øverste organ og består av rådmennene i de fire eierkommunene. Styret ledes Svein Skisland (rådmann i Vennesla kommune), de resterende styremedlemmene er ansatte i eierkommunene og ansattrepresentanter fra IKT Agder.

1.1.2 Den digitale østregionen (DDØ)

Den digitale østregionen ble etablert i 2009. IKT-samarbeidet er organisert som er vertskommunesamarbeid etter § 28-1 b jf. kommuneloven. Vegårshei er vertskommune og det er inngått samarbeidsavtale med kommunene Gjerstad, Risør, Tvedestrand og Åmli.

² SSB (2016): Tabell: 01222: Folkemengde og kvartalsvise endringer (K)

³ IKT-Agder (2016): Årsmelding 2015

⁴ Positivt resultat på grunn av aktivering av fellesprosjekter som påløpte kr 6.247.567 i 2015.

I samarbeidsavtalen fremkommer det at samarbeidet skal levere tjenester som omfatter alle sider av kommunenes IKT-virksomhet, inkludert telefoni.

Antall årsverk

Ved utgangen av 2015 var det tilsatt 16,5 årsverk uten lærlinger i DDØ. Organisasjonen er delt inn i to avdelinger, drift og utvikling, med åtte årsverk hver. I tillegg kommer det til ett årsverk for daglig leder.

	31. august 2016	2015
Sum årsverk (uten lærlinger)	16,5	16 ⁵
Drift	7,5	15,5
Utvikling	8	-

Tabell 4: Antall årsverk DDØ uten lærlinger

Antall brukere og innbyggere

I mellom samarbeidskommunene bruker omkring 4095 brukere systemer driftet av DDØ. Det er 19.298 innbyggere i kommunen⁶.

Brukertilganger til kommunale ansatte	1.545
Brukertilganger til elever	2.550
Totalt antall brukere	4.095

Tabell 5: Antall brukere av IKT-tjenester i DDØ

Selskapets driftskostnader

Tabellen under viser selskapets kostnader for 2015 og 2014.

	2015	2014
Sum driftskostnader	Kr. 20 263 342	Kr. 17 336 933
Lønns- og personalkostnader	Kr. 9 807 158	Kr. 10 111 765*
Andre driftsutgifter	Kr. 10 446 184	Kr. 7 225 169

Tabell 6: DDØs driftskostnader

*Kun inflasjonsjustert 2015 tallene.

⁵ Vegårshei kommune (2016): Årsmelding 2015

⁶ SSB (2016): Tabell: 01222: Folkemengd og kvartalsvise endringer (K)

Styring

IKT-samarbeidet er organisert etter § 28-1 b i kommuneloven. Samarbeidskommunene har således delegert myndighet over tjenesten fra hver enkel kommune til vertskommunen, Vegårshei. Det er satt opp et samarbeidsorgan for IKT-tjenesten, et rådmannsutvalg som møtes etter behov.

1.2 Synergier knyttet til tjenesteomfang

1.2.1 Innbyggertjenester

Digitale innbyggertjenester er kommunale tjenester på nett for innbyggere og næringsliv. Kommunene i IKT-samarbeidene tilbyr en rekke slike tjenester. Ved en eventuell sammenslåing, vil kommunene kunne dra nytte av å ta i bruk innbyggertjenester de fra før ikke tilbyr.

Tabellene under lister opp digitale innbyggertjenester som tilbys. Tabellene beskriver hvilket fagområde den digitale tjenesten berører, navn på tjenesten og hvilke systemer den er integrert med.

Innbyggertjenester på nett i IKT Agders kommuner:

Fagområde	Tjeneste	Integrert med
Eiendom	Eiendomsinfo	Gemini, ID-porten, Matrikkelen
Eiendom	Eiendomsdokumenter	Gemini, ID-porten, BraArkiv og ePhorte
Eiendom	Eiendomsgebyr	Gemini, ID porten
Eiendom	Feieinformasjon	DM Feiing, ID porten
Eiendom	Renovasjonsinformasjon	Gemini, ID porten
Eiendom	Bestille eiendomsinformasjon	Infoland
Feiing	SMS varsel	DM Feiing
Vei, vann, avløp og renovasjon	SiFra	Gemini
Renovasjon	SMS varsling	Gemini Renovasjon
Vann, avløp	Sanitærmelding	Geomatikk
Vann, avløp	Rørleggermelding	Geomatikk
Vei	Gravetillatelse	Geomatikk
Parkering	Parkering for funksjonshemmede	ID-porten
Parkering	Klage på ilagt parkeringsgebyr/tilleggsavgift	Prokom, ID-porten
Barnehage	Barnehagesøknad	Oppvekstportal, Hypernet, ID-porten
Barnehage	Søknad om redusert foreldrebetaling/gratis kjernetid	Prokom, ID-porten

Barnehage	Søknad om dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder og styrer	Prokom, ID-porten
Kultur	Søknad om inntak - kulturskole	SpeedAdmin, ID-porten
Kultur	Søknad om tilskudd - lag og foreninger	Tilskuddsportalen / Prokom
Kultur	Søknad om arrangementstilskudd/underskuddsgaranti	Prokom, ID-porten
Skole	SFO søknad	VFS, ID-porten
Skole	Påmelding Ferie-SFO	Prokom, ID-porten
Skole	Grunnskoleinnmelding	Prokom, ID-porten
Skole	Utsendelse av varselsbrev	SvarUt
Skole	Søknad videregående	Vigo, ID-porten
Skole	Søknad om skoleskyss	Prokom, ID-porten
Helse og velferd	Søknad om ledsagerbevis	Prokom, ID-porten
Helse og velferd	Hverdagsrehabilitering	Egenutviklet system, ID-porten
Helse og velferd	Registrering - Fritidskontakt/støttekontakt	Prokom, ID-porten
Helse og velferd	Søknad om TT-kort	
Bygg	Byggesøknad	
Arkiv	Innsyn	Prokom
Næring, bevilling, skatt og gebyrer	Søknad om nedsettelse, utsettelse eller ettergivelse av eiendomsskatt	Prokom, ID-porten
Næring, bevilling, skatt og gebyrer	Søknad om bevilling til salg av alkoholholdig drikk	Prokom, ID-porten
Næring, bevilling, skatt og gebyrer	Søknad om serveringsbevilling	Prokom, ID-porten
Næring, bevilling, skatt og gebyrer	Skjenkebevilling	Prokom, ID-porten
Kart på Nett	Kart tjenester	Gisline
Kino	Kjøp av billetter (Grimstad)	
Bibliotek	Internett søk mot bibliotek	Bibliofil og Mikromac

Tabell 7: Innbyggertjenester tilgjengelig på nett fra kommunene innen IKT Agder

Innbyggertjenester på nett i DDØs kommuner:

Fagområde	Tjeneste	Integrert med
Barnehage	Opptak barnehage	Visma barnehage
HR	Stillingssøknader	Ephorte
Kart på Nett	Kart tjenester	Gisline
Politiske tjenester	Innsyn i kommunale dokumenter	Ephorte
Kino	Kjøp av billetter	
Havneavgift	Kjøp av havneavgift	Div. havne systemer
Byggesøknad	Byggsøk	Ephorte
Bibliotek	Internett søk mot bibliotek	Bibliofil

Tabell 8: Innbyggertjenester tilgjengelig på nett fra kommunene innen DDØ

Potensielle synergier

Eierkommunene i IKT Agder tilbyr til sammen 40 ulike innbyggertjenester på nett, og DDØ tilbyr åtte ulike tjenester. Ved en potensiell sammenslåing av de to selskapene, kan DDØ-kommunene ta i bruk 32 nye innbyggertjenester på nett. Gjenbruk av tjenestene vil i noen tilfeller kreve at kommunene som bruker dem har like fagsystemer, mens andre tjenester er enkle, og kan tas i bruk uten store kostnader.

1.2.2 Tjenester for kommunenes ansatte

Dette delkapitlet gir oversikt over IT-tjenester ansatte i kommunene mottar fra IKT-samarbeidene.

IKT Agder

IKT Agders eierkommuner regulerer tjenester og kvaliteten på disse i en tjenestenivåavtale (Service Level Agreement/SLA). Tjenestenivåavtalen rulleres årlig, og den er etablert for å sikre at kommunenes behov og krav til kvalitet blir levert fra IKT Agder. Dagens versjon av tjenestenivåavtalen ble etablert i 2010, og har rullert siden.

Avtalen regulerer tydelig roller og ansvar mellom kommunene og IKT Agder, og angir hvordan endringer håndteres, rapportering gjennomføres og partenes forpliktelser. Avtalen regulerer videre blant annet hvordan håndtering av feilsituasjoner skal gjennomføres, og innen hvilken tid ulike typer hendelser skal løses.

PAs IKT kostnads- og modenhetsanalyse som ble gjennomført for IKT Agder i 2013, viste at IKT-samarbeidet scoret høyt på IKT-modenhet og tjenestenivå.

DDØ

DDØ er i gang med å utarbeide en tjenestekatalog, og har ikke inngått tjenestenivåavtale med eierkommunene. Det er opprettet en brukerstøttefunksjon som håndterer innmeldte feil og endringsønsker fra kommunene. For brukerstøtte, er det et mål å løse 80% av de innmeldte sakene.

DDØ jobber nå med utarbeidelse av dokumentasjon av IKT-infrastruktur, som er en viktig forutsetning for etablering av tjenestekatalog.

Potensielle synergier

PAs IKT kostnads- og modenhetsanalyse⁷ viser at kommuner som har tjenestekatalog og tjenestenivåavtale, og samtidig scorer høyt på kvalitet ved IKT-tjenestene, i snitt leverer tjenestene til 30% lavere kostnad enn kommuner uten tjenestekatalog, tjenestenivåavtale, og lav score på IKT-tjenestenes kvalitet.

Siden DDØs tjenester ikke er regulert i en tjenestenivåavtale, og tjenestene i liten grad er dokumenterte, er det vanskelig å sammenligne IKT-samarbeidenes tjenestenivå.

Vurdering

DDØs eierkommuner vil oppnå synergier gjennom å benytte IKT Agders veletablerte tjenestenivå, driftsprosesser og rutiner. Ved en eventuell sammenslåing, vil det være viktig å måle dagens tjenestenivå i alle kommuner, etablere tydelige mål, roller, ansvar og nivå på IKT-tjenestene, og følge utviklingen på tjenestenivå over tid.

1.3 Synergier knyttet til fagsystemer

Fagsystemene inneholder kritisk informasjon om tjenestemottakere og ansatte, og er de viktigste arbeidsverktøyene for en effektiv tjenesteproduksjon, og et viktig redskap for å sikre forsvarlig tjenester til innbyggere og næringsliv.

Typiske synergier som oppstår ved en sammenslåing av to IKT-samarbeider, er r knyttet til avtaler, lisens-, drifts-, og vedlikeholdskostnader. I tillegg skaper harmonisering av fagsystemer på tvers av kommuner økte muligheter for samarbeid om tjenesteproduksjonen på tvers av kommunegrenser.

Fagsystemer har utviklet seg over tid. Før ble fagsystemer driftet fra servere plassert i kommunen eller på datarommet i IKT-samarbeidet. Nå leveres fagsystemer i økende grad via skytjenester. Dette reduserer drifts- og vedlikeholdskostnader, og øker tilgjengeligheten uavhengig av arbeidsflate og lokasjon. Fagsystemenes leveransemodeller kan deles inn i tre kategorier

- Skybaserte leveransemodeller hvor fagsystemet leveres som en tjeneste fra leverandør, holdes kontinuerlig oppdatert av leverandør, med en prismodell som gjenspeiler den faktiske bruken av tjenesten.
- «On-Prem⁸»-leveransemodeller hvor fagsystemet leveres som en tjeneste fra IKT-samarbeidets datarom, holdes oppdatert av IKT-samarbeidets medarbeidere og har en prismodell som baserer seg på direkte kostnader knyttet til drift og vedlikehold av fagsystemet og infrastrukturen.
- «ASP»-leveransemodeller hvor fagsystemet leveres som en tjeneste fra ekstern leverandørs datarom, holdes oppdatert av leverandør og har en prismodell som følger avtale med leverandør. ASP leveransemodeller kan skille seg fra Skybaserte leveransemodeller ved at de ikke har samme muligheter til skalering i form av økning eller reduksjon i kapasitet etter behov, samt prismodeller som er mindre fleksible.

⁷ PAs IKT kostnads- og modenhetsanalyse ble utarbeidet i samarbeid med KS KommIT i 2013, og har siden vært gjennomført i mer enn 80 norske kommuner.

⁸ Driftet i lokal datasenter

1.3.1 HR/Økonomi/lønn

Kommune	Systemnavn	Antall brukere	Kontrakt	Leveransemodell
Arendal	Xledger, Bluegarden, Webcruiter og Dossier	8000 ⁹	IKT Agder Lengde: 10 år Inngått: 2016	Sky
Grimstad				
Froland				
Aust-Agder FK				
Gjerstad	Agresso	100	DDØ Lengde: Løpende Inngått: 2006	ASP-drift (Evry)
Risør				
Tvedestrand				
Vegårshei				
Åmli				

Tabell 9: Systemoversikt med antall brukere og kontraktsdetaljer, HR/Økonomi/Lønn

Status

IKT Agders eierkommuner har nylig anskaffet HR/økonomi- og lønssystem fra leverandøren Xledger. Softwaren Xledger benyttes for økonomi og regnskap, på HR og lønn benyttes tjenester fra Bluegarden, Webcruiter benyttes for rekruttering, og Dossier benyttes for kompetansestyring. Xledger er skybasert.

Eierkommunene i DDØ har nylig oppgradert sin Agresso-løsning. Løsningen er ASP-basert.

Kostnader

Selskapene har følgende kostnader knyttet til systemer innen HR/økonomi/lønn:

- **IKT Agder med Xledger:** Årlig kostnad er 5.010.000 NOK. Alle ansatte i eierkommunene har tilgang til løsningen.
- **DDØ med Agresso:** Årlig kostnad er 1.864.000 NOK. 100 brukere har tilgang til systemet.

Potensielle synergier

Kontrakten med Xledger muliggjør innlemmelse av flere kommuner. Dersom DDØs 100 brukere inngår i denne kontrakten, vil det medføre en årlig kostnad på ~50.000 NOK. Ved en eventuell sammenslåing, vil det være naturlig at eierkommunene i DDØ ønsker å ta i bruk samme funksjonalitet som eierkommunene i IKT Agder har tilgang til. Det betyr en åpning for at alle ansatte har tilgang til systemet. Dette vil ha en årlig kostnad på ~775.000 NOK.

Vurdering

Ved en eventuell sammenslåing, bør DDØ foreta overgang til IKT Agders løsning Xledger, og på kort sikt gi tilgang til de 100 brukerne som i dag benytter Agresso. Dette vil medføre en besparelse på ~1.800.000 NOK i DDØ-kommunene. Dersom DDØ ønsker å ta i bruk løsningen for alle ansatte, vil

⁹ Alle ansatte innen IKT Agders eierkommuner tar i bruk tilganger til løsningen.

eierkommunene i DDØ spare ~1.000.000 NOK. Dette gevinstpotensialet er kun knyttet til lisenser og drift, og medberegner ikke potensielle gevinster knyttet til mer effektive arbeidsprosesser innenfor HR/økonomi/lønn. En overgang til samme løsning vil også muliggjøre potensielt samarbeid på tjenesteproduksjon innenfor dette området.

1.3.2 Sak/arkiv

Kommune	Systemnavn	Antall brukere	Kontrakt	Leveransemodell
Arendal	Public 360	3200	IKT Agder Lengde: 10 år Inngått: 2016	Sky
Grimstad				
Froland				
Aust-Agder FK				
Gjerstad	ePhorte	650	DDØ Lengde: Løpende Inngått: 2005	On-prem
Risør				
Tvedestrand				
Vegårshei				
Åmli				

Tabell 10: Systemoversikt med antall brukere og kontraktsdetaljer, Sak/arkiv

Status

IKT Agders eierkommuner har nylig anskaffet sak/arkivløsningen Public 360. Løsningen er skybasert. DDØs eierkommuner benytter løsningen ePhorte. Kontrakten ble inngått i 2005, og løsningen vil ikke supporteres fra leverandør fra 2018. DDØ planlegger derfor å anskaffe ny løsning.

Kostnader

Selskapene har følgende kostnader knyttet til systemer innen sak/arkiv:

- **IKT Agder med P360:** Årlig kostnad er 2.803.000 NOK med 3.200 brukere.
- **DDØ med ePhorte:** Årlig kostnad er 682.200 pluss interne kostnader knyttet til drift og infrastruktur. 650 brukere har tilgang til systemet.

Potensielle synergier

Kontrakten med Software Innovation for P360 muliggjør innlemmelse av flere kommuner. Dersom DDØs 650 brukere inngår i denne kontrakten, har det en årlig kostnad på ~470.000 NOK.

Vurdering

Ved en eventuell sammenslåing, bør DDØ foreta overgang til IKT Agders løsning P360. Dette vil medføre en besparelse på ~200.000 NOK pluss reduserte kostnader knyttet til drift og infrastruktur. En overgang til samme løsning vil også muliggjøre potensielt samarbeid om tjenesteproduksjon innenfor dette området.

1.3.3 Fagsystemer for helse og velferd

Pleie og omsorg

Kommune	Systemnavn	Antall brukere	Kontrakt	Leveransemodell
Arendal	Gerica	4000	Lokalt i kommunene	On-Prem
Grimstad			Lengde: Ukjent	On-Prem
Froland			Inngått: Ukjent	On-Prem
Aust-Agder FK	Ikke aktuell			
Gjerstad	Gerica	160	DDØ	On-Prem
Risør	Gerica	520	Lengde: Ukjent Inngått: Ukjent	On-Prem
Tvedestrand	Visma Profil	165	Tvedestrand kommune Lengde: Ukjent Inngått: Ukjent	On-Prem
Vegårshei	Gerica	300	DDØ Lengde: Ukjent Inngått: Ukjent	On-Prem
Åmli	Visma Profil	125	Åmli kommune Lengde: Ukjent Inngått: Ukjent	On-Prem

Tabell 11: Systemoversikt med antall brukere og kontraktsdetaljer, Pleie og omsorg

Status

Til forskjell fra administrative systemer, har IKT-samarbeidene ikke kommet like langt i harmonisering av pleie- og omsorgssystemene. Til tross for at eierkommunene i IKT Agder har samme fagsystem (Gerica), forvaltes kontraktene lokalt, og det er lokale variasjoner knyttet til oppsett av systemene. DDØ forvalter kontrakten for tre kommuner med Gerica, og to kommuner forvalter kontrakten lokalt.

Kommunene i begge IKT-samarbeidene inngår i en stor regional satsing på velferdsteknologi, og samarbeider tett på dette området.

Eierkommunene i både IKT Agder og DDØ oppgir å ha planer om å anskaffe nytt system for Pleie og omsorg.

Kostnader

Selskapene har følgende kostnader knyttet til systemer innen pleie og omsorg:

- **IKT Agder:** Årlig kostnad er 1.295.000 NOK pluss interne kostnader knyttet til drift og infrastruktur.
- **DDØ:** Årlig kostnad er 660.800 NOK pluss interne kostnader knyttet til drift og infrastruktur.

Potensielle synergier

Kommunene samarbeider tett i en regional satsning på velferdsteknologi. Et felles pleie- og omsorgssystem med felles database vil forenkle dette arbeidet. Det kan også styrke fagmiljøet på tvers av kommunene, og øke muligheten for interkommunalt samarbeid innen eksempelvis hjemmetjenester.

Beregninger vist i kapittel 3 viser at kommunene kan totalt spare ~1.200.000 NOK i årlige lisenser og vedlikeholdskostnader ved å innføre et felles system – forutsatt felles database for pleie- og omsorgsjournalene.

Vurdering

Kommunene i begge IKT-samarbeidene vurderer allerede bytte av pleie og omsorgssystem. Ved en eventuell sammenslåing bør kommunene gjøre dette i fellesskap. Dette vil styrke det regionale samarbeidet innen velferdsteknologi, og forenkle annet faglig samarbeid på tvers av kommunene.

En løsning med felles database for pleie- og omsorgsjournaler vil både redusere innføringskostnaden og muligheten for samarbeid på tvers.

Helsestasjon

Kommune	Systemnavn	Antall brukere	Kontrakt	Leveransemodell
Arendal	CGM Journal	500	Ukjent	On-Prem
Grimstad			Lengde: Ukjent	
Froland			Inngått: Ukjent	
Aust-Agder FK	Ikke aktuell			
Gjerstad	WinMed	30	Ukjent	On-Prem
Risør			Lengde: Ukjent	
Tvedestrand			Inngått: Ukjent	
Vegårshei				
Åmli				

Tabell 12: Systemoversikt med antall brukere og kontraktsdetaljer, Helsestasjon

Status

Eierkommunene i IKT-samarbeidene har inngått lokale avtaler med leverandørene av CGM Journal og WinMed.

Potensielle synergier

Ved en sammenslåing av IKT-samarbeidene, bør det vurderes felles anskaffelse av helsestasjonssystem eller at alle kommuner inngår kontrakt i en felles avtale med CGM som har flest brukere, og med IKT-samarbeidet som kontraktsforvalter. Dette vil redusere kostnader knyttet til

lisenser, drift og vedlikehold, og muliggjøre en fremtidig samordning/samarbeid om helsestasjonstjenester.

Fremtidige behov i kombinasjon med en kost/nytte-vurdering bør avgjøre hvilket system som er mest egnet.

Legevakt

Kommune	Systemnavn	Antall brukere	Kontrakt	Leveransemodell
Arendal ¹⁰	System-X	100	2015	On-Prem
Grimstad			Lengde: Ukjent	
Froland			Inngått: Ukjent	
Gjerstad				
Risør ¹¹				
Tvedestrand				
Vegårshei				
Åmli				

Tabell 13: Systemoversikt med antall brukere og kontraktsdetaljer, Legevakt

Status

Legevakten i Arendal er en interkommunal legevakt for kommunene Arendal, Froland, Fyresdal, Gjerstad, Grimstad, Nissedal, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli. Kontrakten for dette systemet ligger derfor ett sted.

Potensielle synergier

Det bør overveies å overdra kontrakten fra Arendal kommune til et fremtidig IKT-samarbeid for å sikre felles kontraktsforvaltning og porteføljestyling, siden legevaktssystemet henger tett sammen med øvrige helse- og omsorgssystemer.

PP-tjenesten

Kommune	Systemnavn	Antall brukere	Kontrakt	Leveransemodell
Arendal	HK-Data	50	Lokalt i kommunene	On-Prem
Grimstad			Lengde: Ukjent Inngått: Ukjent	
Froland	HK-Data	Ukjent	Aust-Agder FK	On-Prem

¹⁰ Legevakten i Arendal er en interkommunal legevakt for kommunene Arendal, Froland, Fyresdal, Gjerstad, Grimstad, Nissedal, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli

¹¹ Risør har pt ingen kommunalt ansatte leger

Aust-Agder FK			Lengde: Ukjent Inngått: Ukjent	
Gjerstad	HK-Data, felles PP-tjeneste med Risør som vertskommune	20	Risør kommune	On-Prem
Risør			Lengde: Ukjent	
Tvedestrand			Inngått: Ukjent	
Vegårshei				
Åmli	HK-Data		Åmli kommune Lengde: Ukjent Inngått: Ukjent	On-Prem

Tabell 14: Systemoversikt med antall brukere og kontraktsdetaljer, PP-tjenesten

Status

Eierkommunene i de to IKT-samarbeidene benytter samme fagsystem for PP-tjeneste. Innen DDØ samarbeider Risør, Gjerstad, Tvedestrand og Vegårshei om PP-tjeneste. Froland kommune og Aust-Agder FK bruker felles installasjon av HK-Data.

Potensielle synergier

Ved en potensiell sammenslåing av IKT-samarbeidene, bør det vurderes felles anskaffelse av PP-tjenestesystem, eller en videreføring av HK-Data med IKT-samarbeidet som kontraktsforvalter. Dette vil redusere kostnader knyttet til lisenser, drift og vedlikehold, og muliggjøre en fremtidig samordning/samarbeid om tjenestene.

Fremtidige behov i kombinasjon med en kost/nytte-vurdering bør avgjøre hvilket system som er mest egnet.

Barnevern

Kommune	Systemnavn	Antall brukere	Kontrakt	Leveransemodell
Arendal	Visma Familia	100	IKT Agder	On-Prem
Grimstad			Lengde: 10 år	
Froland			Inngått: 2009	
Aust-Agder FK	Ikke aktuell			
Gjerstad	Visma Familia, felles barnevernstjeneste i Gjerstad	21	Gjerstad kommune	On-Prem
Risør			Lengde: Ukjent	
Tvedestrand			Inngått: Ukjent	
Vegårshei				
Åmli				

Tabell 15: Systemoversikt med antall brukere og kontraktsdetaljer, Barnevern

Status

Kommunene i både IKT Agder og DDØ bruker samme fagsystem innen barnevern. Kommunene i DDØ samarbeider om en felles barneverntjeneste.

Kostnader

Kommunene har følgende kostnader knyttet til fagsystem for Barnevern:

- **IKT Agder med Visma Familia:** Årlig kostnad 333.900 NOK med 100 brukere. Kostnad per bruker er 3330 NOK
- **DDØ (Gjerstad kommune) med Visma Familia:** Årlig total kostnad ikke kjent

Potensielle synergier

På kort sikt kan synergier utløses ved at DDØs eierkommuner inngår i IKT Agders eksisterende Visma Familia-kontrakt, som sikrer felles drift og forvaltning av fagsystemet. På lengre sikt kan det samarbeides på tvers av kommunene om tjenesteproduksjon.

Sosiale tjenester

Kommune	Systemnavn	Antall brukere	Kontrakt	Leveransemodell
Arendal	Socio	500	Arendal kommune Lengde: Ukjent Inngått: Ukjent	On-Prem
Grimstad	Visma Velferd	Ukjent	Grimstad kommune Lengde: Ukjent Inngått: Ukjent	On-Prem
Froland	Visma Velferd	Ukjent	Froland kommune Lengde: Ukjent Inngått: Ukjent	On-Prem
Aust-Agder FK	Ikke aktuell			
Gjerstad	Visma Velferd	50	Lokalt i kommunene Lengde: Ukjent Inngått: Ukjent	On-Prem
Risør				
Tvedestrand				
Vegårshei				
Åmli				

Tabell 16: Systemoversikt med antall brukere og kontraktsdetaljer, Sosiale tjenester

Status

Eierkommunene i IKT-samarbeidene har inngått lokale kontrakter for fagsystemene til sosiale tjenester. Kartleggingen viser ikke eget fagsystem for sosial tjenester i Grimstad og Froland.

Potensielle synergier på kort og lang sikt

Ved en potensiell sammenslåing av IKT-samarbeidene, bør man vurdere felles anskaffelse av system for sosiale tjenester, med IKT-samarbeidet som kontraktsforvalter. Dette vil redusere kostnader knyttet til lisenser, drift og vedlikehold, og muliggjøre en fremtidig samordning/samarbeid om sosiale tjenester.

1.3.4 Fagsystemer for oppvekst og utdanning

Barnehage

Kommune	Systemnavn	Antall brukere	Kontrakt	Leveransemodell
Arendal	IST Hypernet Barnehage	500	IKT Agder Lengde: Løpende Inngått: 2011	ASP
Grimstad				
Froland				
Aust-Agder FK	Ikke aktuell			
Gjerstad	Visma Barnehage	15	Kommunene Lengde: Løpende Inngått: Ukjent	On-Prem
Risør				
Tvedestrand				
Vegårshei				
Åmli				

Tabell 17: Systemoversikt med antall brukere og kontraktsdetaljer, Barnehage

Status

Kommunene i IKT Agder planlegger å anskaffe nytt system for barnehageadministrasjon. Prosjekt for anskaffelse starter høsten 2016, med planlagt gjennomføring av anskaffelse i første kvartal 2017.

Det er pågående dialog mellom DDØ og eierkommunene om evaluering og eventuell nyanskaffelse av system for barnehageadministrasjon.

Kostnader

Selskapene har følgende kostnader knyttet til system for barnehageadministrasjon

- **IKT Agder med IST Hypernet:** Årlig kostnad 350.000 NOK med 500 brukere. Kostnad per bruker er 203 NOK
- **DDØ med Visma Barnehage:** Årlig total kostnad ikke kjent.

Potensielle synergier

Kommunene innen IKT Agder planlegger anskaffelse av nytt system for barnehageadministrasjon. Kommunene innen DDØ kan redusere kostnader knyttet til barnehageadministrativt system ved å delta i anskaffelsen IKT Agder og eierkommunene skal gjennomføre.

Grunnskole – skoleadministrativt system

Kommune	Systemnavn	Antall brukere	Kontrakt	Leveransemodell
Arendal	Visma FLYT skole	3200 - 9500	IKT Agder Lengde: 10 år Inngått: 2015	Sky
Grimstad				
Froland				
Aust-Agder FK	Ikke aktuell			
Gjerstad	Visma FLYT skole	2450	DDØ Lengde: Løpende Inngått: Ukjent	On-Prem
Risør				
Tvedestrand				
Vegårshei				
Åmli				

Tabell 18: Systemoversikt med antall brukere og kontraktsdetaljer Skoleadministrativt system

Status

Begge IKT-samarbeidene har inngått ny kontrakt med Visma Flyt Skole. IKT Agder har valgt en skybasert leveransemodell, og har opsjon i avtalen som gjør at alle kommuner i Aust-Agder kan tiltre i avtalen.

Kostnader

Selskapene har følgende kostnader knyttet til skoleadministrativt system i grunnskolen:

- **IKT Agder med Visma Flyt Skole:** Årlig kostnad 648.900 NOK med 9.500 brukere. Kostnad per bruker er 68 NOK
- **DDØ med Visma Flyt Skole:** Årlig total kostnad er 478.000 med 2450 brukere. Kostnad per bruker er 195 NOK

IKT Agders avtale for Visma Flyt skole inneholder en opsjon for bruk av systemet for alle kommuner i Aust Agder. Utløsningen av opsjon i IKT Agders avtale, vil medføre en årlig kostnad for kommunene i DDØ på ~23.100 NOK. Opsjonen legger til rette for en potensiell innsparing på ~45.000 NOK per år, samt kostnader knyttet til drift og infrastruktur for dagens løsning.

Potensielle synergier

Kommunene innen både IKT Agder og DDØ bruker samme skoleadministrative system. På kort sikt kan synergier utløses ved at kommunene i DDØ avslutter sin avtale, og utløser opsjon i IKT Agder-avtalen. På lengre sikt kan kommunene samarbeide på tvers om forvaltning og videreutvikling av systemer for skoleadministrasjon.

1.3.5 Fagsystemer for plan, bygg og geodata

Plan- og byggesak

Kommune	Systemnavn	Antall brukere	Kontrakt	Leveransemodell
Arendal	GISLine	100	IKT Agder Lengde: Løpende Inngått: 2010	On-Prem
Grimstad				
Froland				
Aust-Agder FK	Ikke aktuell			
Gjerstad	GISLine	50	DDØ Lengde: Løpende Inngått: 2008	On-Prem
Risør				
Tvedestrand				
Vegårshei				
Åmli				

Tabell 19: Systemoversikt med antall brukere og kontraktsdetaljer Plan og byggesak

Status

Kommunene innen IKT Agder og DDØ bruker alle GISLine.

I DDØ har kommunene samarbeidet om kartdata siden 2008.

Kostnader

Selskapene har følgende kostnader knyttet til system for plan og byggesak:

- **IKT Agder med GISLine:** Årlig 303.000 med 100 brukere (enhetskost 3.003 per bruker)
- **DDØ med Visma GISLine:** Årlig 640.102 NOK med 50 brukere (enhetskost 12.802 per bruker)

Det er forskjeller knyttet til hvilke moduler tilhørende GISLine som er i bruk i samarbeidene, som gjør at kostnader ikke er direkte sammenlignbare.

Potensielle synergier

På kort sikt kan det utløses synergier ved å etablere felles drift og forvaltning av GISLine. Innkjøpsavtalene i IKT Agder og DDØ er henholdsvis 8 og 6 år gamle, og det kan utløses gevinster ved å gjennomføre anskaffelser av fagsystem på nytt.

Tekniske tjenester

Kommune	Systemnavn	Antall brukere	Kontrakt	Leveransemodell
Arendal	Gemini	100	IKT Agder Lengde: Løpende Inngått: 2011	On-Prem
Grimstad				
Froland				
Aust-Agder FK	Ikke aktuell			

Gjerstad	VA Normatic	40 i kommunene som bruker systemet	Lokalt i kommunene Lengde: Ukjent Inngått: Ukjent	On-Prem
Risør	VA Normatic			
Tvedestrand	Gemini	5		
Vegårshei	VA Normatic			
Åmli	VA Normatic			

Tabell 20: Systemoversikt med antall brukere og kontraktsdetaljer Tekniske tjenester

Status

Det er ulik bruk av fagsystemer og moduler på tvers av kommunene innen tekniske tjenester.

Potensielle synergier

På kort sikt kan det etableres en felles forvaltning av fagsystemer innen Tekniske tjenester. På lengre sikt kan det gjennomføres en konsolidering og standardisering av fagsystemer på tvers av kommunene.

Eiendomsgebyr

Kommune	Systemnavn	Antall brukere	Kontrakt	Leveransemodell
Arendal	KOMTEK	Ukjent	Arendal kommune Lengde: Ukjent Inngått: Ukjent	On-Prem
Grimstad	Gemini	Ukjent	Lokalt i kommunene Lengde: Løpende Inngått: Ukjent	
Froland				
Aust-Agder FK				
Gjerstad	KOMTEK	50	DDØ Lengde: Løpende Inngått: 2005	On-Prem
Risør				
Tvedestrand				
Vegårshei				
Åmli				

Tabell 21: Systemoversikt med antall brukere og kontraktsdetaljer Eiendomsgebyr

Status

Kommunene innen IKT Agder bruker ikke samme fagsystem for Eiendomsgebyrer. Kommunene innen DDØ bruker samme system for Eiendomsgebyrer.

Kostnader

Selskapene har følgende kostnader knyttet til system for plan og byggesak:

- **Arendal kommune med KOMTEK:** Ukjent
- **Grimstad og Froland kommuner med Gemini:** Ukjent
- **DDØ med KOMTEK:** Årlig 102.890 NOK med 50 brukere (enhetskost 2.058 NOK per bruker)

Potensielle synergier

På kort sikt kan det etableres en felles forvaltning av fagsystemer innen Eiendomsgebyrer. På lengre sikt kan det gjennomføres en konsolidering og standardisering av fagsystemer på tvers av kommunene.

1.4 Synergier knyttet til IKT-infrastruktur

IKT-infrastruktur er grunnmuren for IKT-tjenester i kommunene. Hovedbestanddelene i en IKT-infrastruktur er katalogtjeneste og identitetsstyring, programvare, operativsystemer, databaser, PC'er, nettverk, brannmur, lagring og servere. Støttesystemer for IKT-drift understøtter prosesser for å produsere IKT-driftstjenester, og utgjør sammen med tekniske løsninger en leveranseplattform for IKT-tjenester.

Typiske synergier som oppstår ved sammenslåing av to IKT-samarbeider, er synergier knyttet til lisenskostnader og økt utnyttelse støttesystemer for IKT-drift.

IKT-infrastruktur utvikler seg kontinuerlig, og nye leveransesmodeller via skytjenester gjør det mulig for kommunene å få levert IKT-tjenester som skybaserte tjenester.

1.4.1 Operativsystemer, databaser og katalogtjenester

Tabellen under viser hvilke operativsystemer, databaser og katalogtjenester som er i bruk i IKT Agder og DDØ.

IKT-samarbeid	OS Klienter	OS Servere	Databaser	Katalogtjeneste
IKT Agder	MS Windows	MS Windows	MS SQL, Oracle	MS Active Directory tilkoblet MS Azure Active Directory
DDØ	MS Windows	MS Windows	MS SQL	MS Active Directory

Tabell 22: Operativsystemer, databaser og katalogtjenester i IKT-samarbeidene

Status

DDØ planlegger å koble sin katalogtjeneste til skytjenesten MS Azure Active Directory. IKT Agder innfører nå skytjenester innen MS Office 365. DDØ har reforhandlet avtale for Microsoft lisenser i 2016, og har fått kostnader påvirket av en 25% prisøkning på avtaler med Microsoft.

IKT Agder sin lisensavtale med Microsoft løper til 2017, og vil bli påvirket av nye priser fra Microsoft. IKT Agder estimerer at kostnadsøkning fra 2017 vil være på ~1.500.000NOK.

Kostnader

Selskapene har følgende kostnader knyttet til Microsoftlisenser:

- **IKT Agder administrative lisenser:** Årlige kostnader er 4.824.000 NOK med 6.410 brukere. Enhetskost er 753 NOK per bruker.
- **DDØ administrative lisenser:** Årlige kostnader er 2.826.000 NOK med 1.545 brukere. Enhetskost er 1.829 NOK per bruker.
- **IKT Agder skolelisenser:** Årlige kostnader er 1.500.000 NOK med 10.830 brukere. Enhetskost er 143 NOK per bruker.
- **DDØ skolelisenser:** Årlige kostnader er 400.000 NOK med 2.250 brukere. Enhetskost er 178 NOK per bruker.

Potensielle synergier

IKT Agders eierkommuner betaler en vesentlig lavere enhetskost for Microsoftlisenser. Ved en potensiell sammenslåing, foreligger det et innsparingspotensial på 1.200.000 NOK knyttet til administrative lisenser, og 300.000 NOK knyttet til skolelisenser, til sammen ~1.500.000 NOK per år. Dette forutsetter at lisensene reforhandles.

På kort sikt kan en sammenkobling av katalogtjenester mellom IKT Agder og DDØ gi kommunene i DDØ tilgang til den skybaserte katalogtjenesten MS Azure Active Directory. Denne tjenesten muliggjør overgang til skyløsning på flere områder.

På lengre sikt vil den store likheten mellom IKT-samarbeidenes løsninger utløse synergier i form av redusert ressursbehov for drift og forvaltning av klienter og servere.

En potensiell sammenslåing av IKT-samarbeidene utløser en lisensbesparelse på ~1.500.000 NOK. I tillegg vil det foreligge et potensiale for reduserte kostnader knyttet til drift og forvaltning av klienter og servere. Stor likhet mellom operativsystemer, databaser og katalogtjeneste gjør veien kort til felles IKT-infrastruktur. Det legger til rette for at veien til en felles IKT-plattform kan etableres, selv om ikke alle fagsystemer standardiseres på tvers av kommunene. Synergier utløses ved standardisering og felles drift av operativsystemer, databaser og katalogtjenesten på tvers av alle kommunene.

1.4.2 Tekniske løsninger

Kommunene i DDØ og IKT Agder har høy likhet i tekniske løsninger innen IKT-infrastruktur. Det er stor likhet i PC'er, Servere, Virtualiseringsplattform og svitsjer.

Tabellen under viser sentrale tekniske løsninger som er i bruk i IKT Agder og DDØ.

Tekniske løsninger	IKT Agder	DDØ	Kommentarer
PCer	Dell	Dell	Samme innkjøpsavtale via OFA
Servere	Dell	Dell	Samme innkjøpsavtale via OFA
Virtualisering	VmWare og vCenter	VmWare og vCenter	
Svitsjer	Cisco og HP	HP	

Brannmurer

Palo Alto og Juniper

Palo Alto og Juniper

Tabell 23: Tekniske løsninger i IKT Agder og DDØ

Status

IKT Agder og DDØ bruker PCer og servere fra samme leverandør, via samme rammeavtale. Begge samarbeidene har standardisert PC modeller.

Innen virtualisering har benytter samarbeidene samme virtualiseringsplattform fra VmWare.

Samarbeidene har brannmurer fra samme leverandører, og skiller seg kun innen svitsjer hvor det er valgt løsninger fra forskjellige leverandører.

Potensielle synergier på kort og lang sikt

Den høye graden av likhet i teknisk infrastruktur legger godt til rette for at IKT-samarbeidene kan samkjøre seg på dette området uten store omstillingskostnader. I tillegg foreligger det et effektiviseringspotensial i å øke andel tjenester levert via sky.

På kort sikt kan samlokalisering av servere gi bedre kapasitetsutnyttelse i eksisterende server-infrastruktur. På lengre sikt vil langt flere tjenester leveres via skyløsninger, og dette reduserer behov for serverinfrastruktur. Likhet i brannmurløsninger gjør at det på kort sikt finnes potensiale for synergier i form av kostnadsreduksjoner ved å redusere antall løsninger, hente ut stordriftsfordeler og øke kvaliteten disse løsningene.

1.4.3 Støttesystemer for IKT-drift

Innen IKT-drift finnes det på en rekke områder støttesystemer som kan forenkle arbeidsprosesser, understøtte automatisering av arbeid og forenkle IKT-hverdagen til ansatte i kommunene.

Tabellen under viser hovedområder IKT-samarbeidene bør har støttesystemer for IKT-drift og hvilke IKT-samarbeidene har.

Område	IKT Agder	DDØ
Brukerstøtte	Footprints	PureService
Overvåkning og monitorering	MS System Center Operations Manager, Cisco Prime, DBWatch, RioRay	The Dude
Klienthåndtering og utrulling av programvare	MS System Center Configuration Manager	MS System Center Configuration Manager
Sikkerhetskopiering	CommVault	Veeam
Utskriftssystem	SafeCom og Uniflow	SafeCom
Automatisering og selvbetjening	Atea IAM	-

Tabell 24: Støttesystemer for IKT-drift i IKT Agder og DDØ

Status

Brukerstøtte

DDØ oppgir å ikke ha tilstrekkelig funksjonalitet i sitt system for Brukerstøtte, og har planer om å se på andre mulige alternativer.

IKT Agder er godt fornøyd med sitt verktøy, og utnytter systemet til både å kategorisere alle saker som er meldt inn, og i tillegg til å understøtte rapportering til kommunene om overholdelse av tjenestenivåavtale.

Automatisering og selvbetjening

Begge IKT-samarbeidene planlegger økt grad av automatisering og selvbetjening for tjenester til kommunenes ansatte.

IKT Agder har innført selvbetjening hvor ansatte kan endre sine passord, og ledere kan få oversikt over sine ansattes tilganger og administrere tilgang for noen av fagsystemene.

DDØ har ikke innført selvbetjening for sluttbrukere.

Potensielle synergier

Bruk av felles støttesystemer for IKT-drift forenkler automatisering og etablering av løsninger for selvbetjening for sluttbrukere. På kort sikt kan det utløses synergier mellom IKT-samarbeidene ved å etablere en felles funksjon for brukerstøtte, bruke et felles system for brukerstøtte og et felles system for klienthåndtering og utrulling av programvare. Synergiene kan utløse bedre responstid for brukerstøtte, samt raskere tilgang på spesialisert kompetanse for å løse avvik.

Gevinster på lengre sikt utløses av økt grad av automatisering og selvbetjening for sluttbrukere.

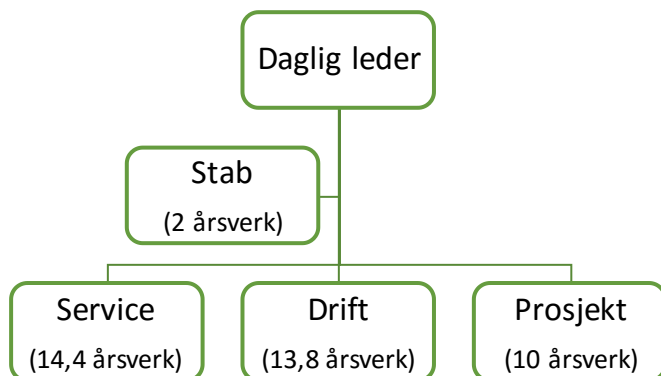
1.5 Organisatoriske synergier

Kapitlet beskriver selskapenes potensielle organisatoriske synergier ved en eventuell sammenslåing.

1.5.1 Samarbeidenes organisering

IKT Agder

Figuren under beskriver IKT-samarbeidets organisasjonsstruktur.

Figur 1: IKT Agders organisasjon

Selskapet har totalt 41,4 årsverk (uten lærlinger), og er delt inn i tre avdelinger: Serviceavdelingen som håndterer brukerstøtte og service, driftsavdelingen og prosjektavdelingen som håndterer avtaleforvaltning. Selskapet har en felles stabsfunksjon.

Arbeidet med produksjon av IKT-tjenester utføres etter definerte ITIL-prosesser¹²for hendeshåndtering, endringshåndtering, problemhåndtering og rutiner for konfigurasjonsstyring.

IKT Agder foretok i 2015/2016 en nedbemanning, som var en konsekvens av økt overgang til IKT-tjenester levert via skyløsninger. Selskapet har ved dette grepet startet å omstille seg fra å være en driftsorganisasjon, til et IKT-samarbeid som i større grad bistår eierkommunene med utviklingsprosjekter.

Eierkommunene har også lokale stillinger innen IKT:

- Froland: IKT-rådgiver ca 0,5 årsverk
- Aust-Agder fylkeskommune: IKT-sjef 1 årsverk, IKT-ansvarlig skole 1 årsverk, og 10 årsverk som IKT-koordinatorer på videregående skoler.
- Grimstad: IKT-sjef 1 årsverk, IKT-ansvarlig skole 1 årsverk, IKT-ansvarlig helse 1 årsverk (Totalt 3 årsverk).
- Arendal: IKT-sjef 1 årsverk, IKT-Rådgiver Helse og velferd, 1 årsverk, IKT-rådgiver Oppvekst, 1 årsverk, IKT-seniorrådgiver helse, 1 årsverk (eksternt finansiert), IKT-rådgiver administrasjon, 1 årsverk, IKT-konsulent/opplæring/prosjekt, 1 årsverk (Totalt 6 årsverk).

Eierkommunene og IKT Agder har startet å utforme en felles digitaliseringsstrategi.

DDØ

IKT-samarbeidet har totalt 16,5 årsverk uten lærlinger, og er inndelt i to team: Team drift og Team utvikling. Samarbeidets stab består av daglig leder. IKT-samarbeidet er i en tidlig fase med innføring av ITIL prosesser for problemhåndtering og endringer. Eierkommunene har ingen lokale stillinger innen IKT.

DDØ har etablert faggrupper per sektor som består av medarbeidere fra hver kommune, og representanter fra DDØ. Faggruppene jobber med systemforvaltning, og foreslår utviklingsprosjekter til rådmannsutvalget.

DDØs eierkommuner jobber med en felles digitaliseringsstrategi, som skal ferdigstilles innen mai 2017.

1.5.2 Potensielle synergier

Selskapenes bemanning er ulikt sammensatt. DDØs medarbeidere preges av mer driftsorientert kompetanse, sammenlignet med IKT Agder. Dette har sammenheng med at IKT Agder har tatt i bruk flere skybaserte tjenester for fagsystemer, og har dermed allerede nedskalert IKT-drift, og er i gang med en gradvis kompetansevridding for mer utviklingsrettet støtte til eierkommunene. IKT Agder har en avdeling for prosjekt, utvikling, avtaleforvaltning og arkitektur med 10 årsverk.

¹² [Information Technology Infrastructure Library](#) (ITIL) er aktiviteter som kombinerer evner og ressurser for å produsere et verdifullt resultat for en kunde (Kilde: Wikipedia). ITIL er et standardrammeverk og beste praksis for strukturering og gjennomføring av IKT-prosesser og rutiner.

Tabellen under synliggjør antall ansatte og antall brukere av IKT-tjenester i IKT-samarbeidene.

	IKT Agder	DDØ
Antall årsverk	41,4	16,5
Avdelinger/Team	Service, Drift, Prosjekt, Stab	Drift, Utvikling, Administrasjon
Antall brukere, eks. elevbrukere	6410	1545
Antall elevbrukere	10830	2550
Antall brukere per årsverk	416	248
Antall brukere per årsverk, eks. elevbrukere	155	94
Antall elevbrukere per årsverk	262	155

Tabell 25: Antall ansatte i IKT-samarbeidene og antall brukere av IKT-tjenester

En måte å måle effektivitet i IKT-organisasjoner, er å sammenligne antall brukere per årsverk. Dersom man legger til grunn antall administrative brukere til grunn, håndterer 1 årsverk:

- 155 brukere i IKT Agder
- 94 årsverk i DDØ

Ved en potensiell sammenslåing og produksjon av de samme tjenestene som i IKT Agder i dag, bør antall brukere i IKT Agder legges til grunn for det totale bemanningsbehovet. Dette forutsetter at DDØs eierkommuner gjennomfører overgang til IKT Agders løsninger for HR/Økonomi/lønn, sak/arkiv, samt drift og infrastruktur. Det totale bemanningsbehovet ved en eventuell sammenslåing utgjør da 51 årsverk. Dette frigjør ressurser som kan omfordes til bruk innen utvikling, prosjekter eller andre oppgaver.

Forventet økning i bruk av skytjenester og økt grad av automatisering innen produksjon av IKT-driftstjenester vil øke potensielle for reduksjon i bemanning innen IKT-drift. En potensiell sammenslåing muliggjør også mer spissing av kompetanse hos den enkelte medarbeider, og større fagmiljø.

Det bør i tillegg vurderes hvorvidt IKT Agders eierkommuner skal beholde et såpass høyt antall årsverk lokalt. Lokale årsverk kan være styrkende for bestillerfunksjonen. Samtidig er det viktig å sikre at det ikke dupliseres roller og ansvar lokalt og sentralt. Et eventuelt nytt, felles IKT-samarbeid bør drøfte en felles tilnærming til dette, slik at solid bestillerfunksjon sikres på tvers av alle eierkommuner. Årsverk knyttet til prosjektledelse (Arendal) bør vurderes samlokalisert med det øvrige prosjektmiljøet i IKT Agder. Ressurser knyttet til IKT-drift på videregående skoler i fylkeskommunen bør vurderes samlet i IKT-samarbeidet med det øvrige driftsmiljøet både for å styrke kompetansemiljøet, og utnytte synergier på tvers av disse ressursene.

Kapittel 1.3 omtaler muligheter for synergier knyttet til kommunenes fagsystemer. Dersom systemer skal harmoniseres på tvers av 8 kommuner og en fylkeskommune, anbefales det at det etableres en profesjonalisert og styrket forvaltningsorganisasjon for fagsystemene. Mange kommuner i et IKT-

samarbeid kan medføre økt ressursbruk knyttet til forvaltning. Fremtidig forvaltning kan løses på to måter:

- **Profesjonalisere og sentralisere forvaltningen til IKT-samarbeidet:** Denne modellen har en fordel ved at ressurser med dedikert stillingsbrøk har ansvar for forvaltningen, og at IKT-samarbeidet vil ha en god totaloversikt på tvers av eierkommunene. Ulempen er at profesjonisert forvaltning kan oppleves «fjernt» fra brukerne av systemet, om det ikke ivaretas av en styringsmodell som kobler fagmiljøene i kommunene godt med den sentraliserte forvaltningen.
- **«Vertskommunemodell» hvor kommuner tar ansvar for forvaltning av fagsystemer:** Denne modellen har en fordel ved at den begrenser ressursbruk, og at forvaltningen skjer nærmere brukeren. Ulemper er at det kan være utfordrende for vertskommunen å fange behov på tvers av kommunene, det kan tas avgjørelser som ikke er i fellesskapets beste interesse og det kan utøves forvaltning som er i strid med tekniske rammebetingelser.

2 STYRING VED EVENTUELL SAMMENSLÅING

Kapitlet inneholder en redegjørelse for mulige selskapsformer og styringsmodeller ved en eventuell sammenslåing. Videre vises det til styringsmodellene brukt av IKT Agder og DDØ, viktige krav til fremtidig styringsmodell og en anbefaling til fremtidig organisering og styring.

2.1 Oversikt over alternative selskapsformer

Organisering og drift av administrative støttetjenester i kommunene har i utgangspunktet samme frihet til å organisere drift av virksomheten som private organisasjoner. Når flere kommuner skal samarbeide, er det fire aktuelle selskapsformer; Vertskommune, Interkommunalt samarbeid – eget styre, Interkommunalt selskap eller Aksjeselskap.

Tabellen under gir en oppsummering av selskaps- og samarbeidsformer som kommuner kan benytte for samarbeid.

Modell	Formål	Øverste organ	Kommunens styringsrett
Vertskommune Hjemmel: Kommuneloven Kap.5 §28	Utviklet for samarbeid om lovpålagte oppgaver og utøvelse av offentlig myndighet	Myndigheten delegeres fra den (de) samarbeidende kommunen(e) til vertskommunen. Saker av ikke-prinsipiell karakter kan delegeres til administrasjonen. Saker av prinsipiell karakter må delegeres til én eller flere felles nemnder	Den enkelte deltakerkommune kan gi vertskommunen instruks om utøvelse av den delegerte myndigheten i saker som alene gjelder deltakerkommunen eller dennes innbyggere
Interkommunalt samarbeid – eget styre Hjemmel: Kommuneloven Kap.5 §27	Utviklet med sikte på driftsmessig og administrativt samarbeid for å løse felles oppgaver	Styret	Det enkelte kommunestyre kan ikke instruere styret som sådan, men må styre gjennom sine representanter
Interkommunalt selskap Hjemmel: Lov om interkommunale selskaper	Utviklet for virksomhet med forretningsmessig preg	Representantskapet	Eierne utøver sin myndighet gjennom representantskapet. Det enkelte kommunestyre har instruksjonsrett overfor sine egne medlemmer i representantskapet
Aksjeselskap Hjemmel: Aksjeloven	Utviklet for virksomhet med økonomiske formål	Generalforsamlingen	Aksjeeierne utøver sin kompetanse gjennom vedtak i generalforsamlingen. Det enkelte kommunestyre har instruksjonsrett

			overfor kommunens representant på generalforsamling.
--	--	--	--

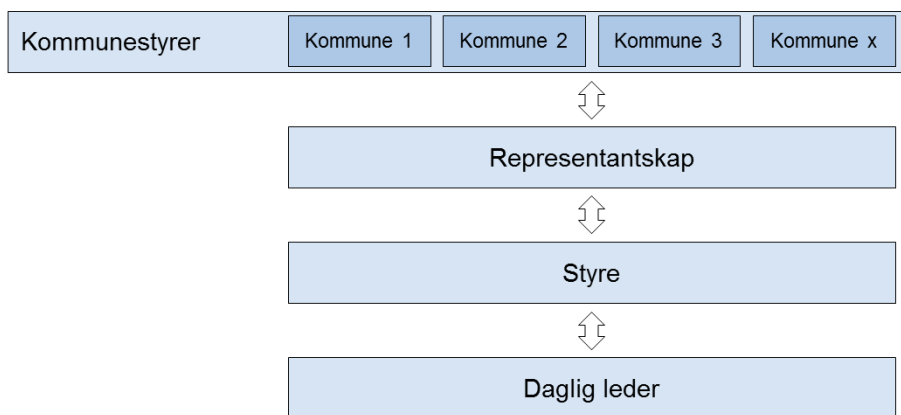
Tabell 26: Oversikt over alternative selskapsformer

2.2 Eksisterende selskapsform og styringsmodell i IKT Agder og DDØ

2.2.1 IKT Agder

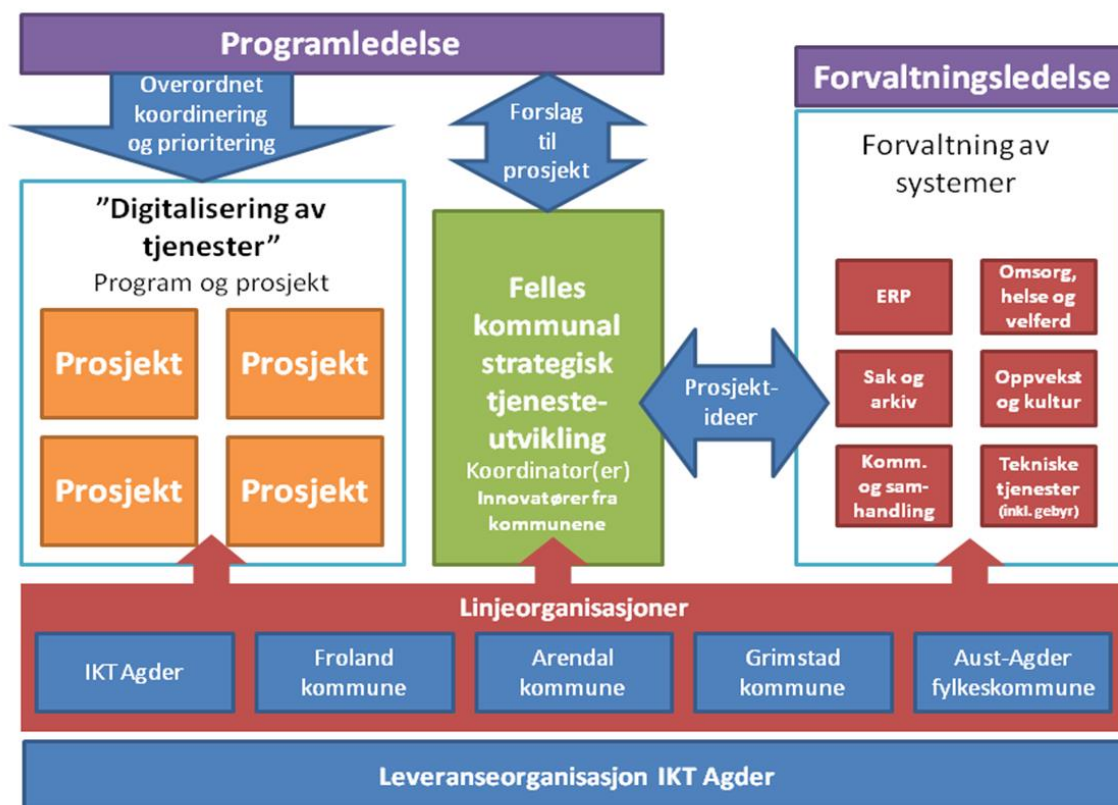
IKT Agder er organisert som et interkommunalt selskap (IKS). Den formelle styringsmodellen består av kommunestyre, representantskap og styret. Representantskapet består av rådmennene i de samarbeidene kommunene og styret er satt sammen av en ekstern styreleder, kommuneansatte og ansattrepresentanter.

Bildet under viser IKT Agders eksisterende styringsmodell:

Figur 2: IKT Agders styringsmodell

I tillegg til den formelle styringsmodellen har IKT Agder og eierkommunene over tid utviklet en modell for styring og utvikling av IKT-tjenester, kalt Forvaltningsorganisasjonen. Figur 3 under viser organisering av IKT-forvaltning mellom eierkommuner og IKT Agder.

Figur 3: Organisering av forvaltningsledelse og programledelse i IKT Agder

Forvaltningsorganisasjon har mulighet til å initiere, prioritere og endre på prosjekter som har budsjettmessige konsekvenser innenfor rammer gitt av styret. Forvaltningsorganisasjonen er delt opp i programledelse, forvaltningsledelse, ulike linjeorganisasjoner og leveranseorganisasjonen IKT Agder.

Felles kommunal strategisk tjenesteutvikling

Eierkommunene til IKT Agder har etablert en felles organisering for strategisk tjenesteutvikling bemannet av eierkommunene. IKT Agder fungerer som sekretariat for organiseringen.

Prioritering av prosjekter – programledelse

Det er etablert en programledelse som ivaretar prioritering av utviklingsprosjekter som skal gjennomføres. Programledelsen er bemannet fra eierkommunene og en fast deltaker fra IKT Agder. IKT Agder har i tillegg en koordineringsrolle som sekretariat. Prosjekter ledes av prosjektressurser fra IKT Agder.

Forvaltning av kommunale fagsystemer - forvaltningsledelse

IKT Agder opprettet en felles forvaltningsledelse til forvaltning av fagsystemene. Forvaltningsledelsen er bemannet fra eierkommunene, og det deltar representanter fra IKT Agder i de fleste forvaltningsgruppene. Avdelingsleder Drift deltar i den sentrale forvaltningsledelsen.

Bestiller/forvalter i kommunene - linjeorganisasjoner

Eierkommunene til IKT Agder har etablert egne stillinger som bestiller/forvalter av tjenester fra IKT Agder.

Leveranseorganisasjonen IKT Agder

Leveranseorganisasjonen IKT Agder leverer IKT-tjenester til eierkommunene. Linjeorganisasjonene styrer og deltar i programmer og prosjekter, inngår i felles kommunal strategisk tjenesteutvikling, og i

forvaltning av fagsystemene. Eierkommunene har etablert et programstyre som prioriterer, styrer og koordinerer utviklingsprosjekter på tvers av kommunene.

Styrker og svakheter ved dagens modell

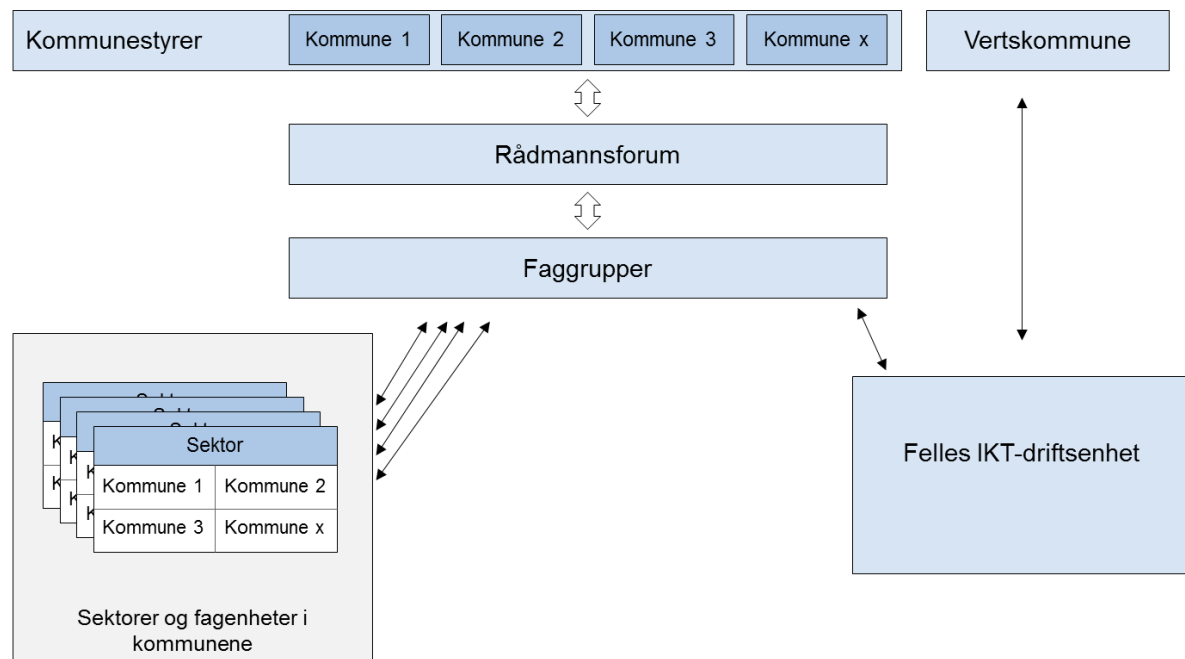
Styrker	Svakheter
Har etablert en programorganisering for å ivareta prioritering mellom prosjekter og styre prosjekter med avhengigheter mellom seg.	Programledelsen som prioriterer prosjekter kan komme i konflikt med styrets prioriteringer.
Har etablert et tydelig skille mellom forvaltning av fagsystemer og utviklingsprosjekter.	Avstand - samarbeidet med kommunene og nærhet til brukeren kan styrkes.

Tabell 27: Styrker og svakheter ved dagens styringsmodell i IKT Agder

2.2.2 DDØ

DDØ er i dag organisert som et vertskommunesamarbeid etter kommunelovens § 28-1 b og virksomheten rapporterer til rådmannen i Vegårshei kommune.

Bildet under viser DDØs eksisterende styringsmodell:

Figur 4: DDØs styringsmodell

Rådmannsforumet i DDØ kommunene fungerer som et styre for DDØ. Daglig leder i DDØ møter regelmessig i rådmannsforumet.

Eierkommune har i samarbeid med DDØ etablert faggrupper for strategi, tjenesteutvikling, bestilling og koordinering.

Det er etablert faggrupper innenfor administrasjon, helse, oppvekst og tekniske tjenester. Faggruppene er bestått av ansatte fra kommunene og representanter fra DDØ. Deltakere fra kommunene er valgt ut av rådmann og ledelse i hver kommune. Dette er ikke nødvendigvis deltakere med beslutningsmyndighet i den kommunale organisasjonen. Faggruppene gir innspill til rådmannsutvalget, som prioriterer prosjekter og fatter beslutninger.

Styrker og svakheter ved dagens modell

Styrker	Svakheter
Nærhet til kommunal virksomhet og til brukeren	Rapportering av samarbeidets aktivitet må skje både igjennom linjestyring innen Vegårshei kommune, og i tillegg rapporteres til de andre eierkommunene.
Nærhet til politisk styring	Vertskommunens egeninteresse kan være krevende for samarbeidet og de andre eierkommunene.
	Deltakere i faggrupper har ikke alltid beslutningsmyndighet, og varierer i hvor godt de holder egen kommune orientert om aktivitet og beslutninger i faggruppene.

Tabell 28: Styrker og svakheter ved dagens styringsmodell i DDØ

2.3 Viktige krav til styringen av selskapet

En velfungerende styringsmodell er en viktig forutsetning for at et IKT-samarbeid skal gi de forvede gevinstene. IKT-samarbeider er ofte krevende å styre p.g.a. ulike interesser på tvers av eierkommunene. Ved en økning av antall kommuner i IKT-samarbeidet, blir dette en enda mer krevende oppgave. Hensikten med styringsmodellen er å sørge for at selskapet evner å levere i henhold til eierkommunenes forventninger, innenfor forsvarlige økonomiske rammer.

Styringsmodellen for IKT-samarbeidet må være konkretisert og forankret i eierkommunene og IKT-samarbeidet for å fungere. Aktørene som deltar i styringsmodellen må ha en felles forståelse om hvordan den fungerer og etterleves.

PA har kartlagt viktige krav til styringsmodell gjennom intervjuer og arbeidsmøter med eierkommunenes rådmenn, selskapenes daglige ledere og tillitsvalgte. Fem sentrale funn i kartleggingen kan formuleres som krav som bør ivaretas ved etablering av styringsmodell og valg av selskapsform:

- **Rådmenn må styre den digitale utviklingen**

Rådmennene i eierkommunene bør styre den digitale utviklingen i kommunene, fordi de sitter tettest på driften der digitaliseringen skjer. Rådmannens innflytelse på styring av IKT-samarbeidet er kritisk når det gjelder å drive frem mer standardisering av prosesser og tjenesteproduksjon på tvers av eierkommunene. Dette må ivaretas gjennom rådmenns deltakelse i IKT-samarbeidets øverste styringsorgan.

- **Styringsmodellen må være enkel og effektiv**

Et IKT-samarbeid skal føre til bedre tjenester for innbyggere, en mer effektiv kommune, og en bedre hverdag for ansatte. Det er viktig at styringsmodellen ikke har for mange ledd, at den ikke skaper unødvendig byråkrati, og at beslutningsveiene er korte.

- **Involvering av sektorledelse er sentralt**

Sektorledelse må delta i styring av sektorspesifikk utvikling.

- **Forvaltning av fagsystemer må understøtte brukernes behov**

Forvaltning av fagsystemer må utføres ved involvering av fagmiljøene for å sikre at fagsystemene møter kommunenes behov, at de brukes i samsvar med gjeldende regelverk og at de blir tilpasset ved behov for endringer. Det må tas stilling til når ny funksjonalitet skal tas i bruk sammen med nye måter å jobbe på, som også kan involvere andre fagsystemer og integrasjoner mot disse.

- **Antall styremedlemmer bør ikke være for høyt**

Et styre bestående av rådmenn fra åtte kommuner og en fylkeskommune er et for stort. Et styre bør bestå av fem medlemmer og ansattrepresentant. Ett styremedlem bør være ekstern, og ha profesjonell kompetanse innen digitalisering og IKT.

2.4 Anbefalt selskapsform og styringsmodell

2.4.1 Anbefalt selskapsform – Vertskommunesamarbeid med eget styre etter kommunelovens §27

I et interkommunalt styre må alle deltakende kommuner og fylkeskommuner være representert i det øverste styrende organet. Uten en slik representasjon vil man i realiteten ha overdratt beslutnings- og styringsmyndigheten til de øvrige deltakerne. I et samarbeid med mange deltakere vil styret kunne bli uhensiktsmessig stort. For å unngå det, kan en mulig løsning være at det øverste organet har et mindre organunderlagt seg. Et slikt organ, et underutvalg, styre eller lignende, vil ha generell kompetanse og velges av det øverste organet.

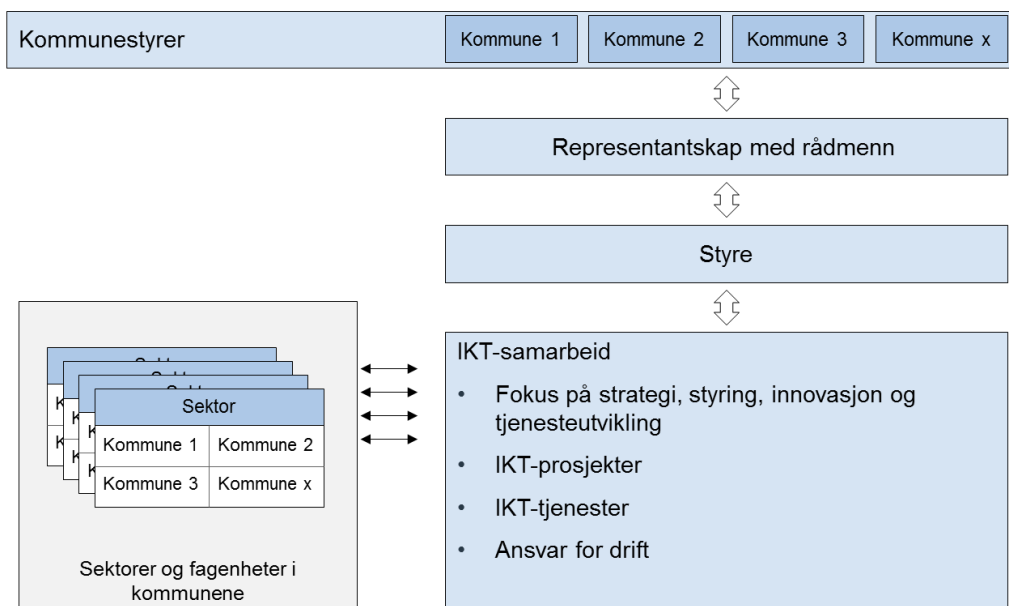
Interkommunalt samarbeid etter kommunelovens (KL) §27 og Interkommunalt selskap (IKS) er de to organisasjonsformene som gjør det mulig for kommunene å opprette ett representantskap bestående av rådmenn fra alle eierkommuner, og ha et underliggende styre. Ved valg av samarbeid etter KL §27, vil det øverste organet være det juridiske styret, men gjerne bli kalt representantskap eller tilsvarende.

PA anbefaler derfor at vertskommunesamarbeid med eget styre etter kommunelovens §27 velges som selskapsform ved en eventuell sammenslåing. Selskapsformen understøtter kravene beskrevet i kapittel 2.3, og gir en tettere kobling til øvrige kommunale virksomheter enn det et Interkommunalt Selskap (IKS) gir.

2.4.2 Anbefalt styringsmodell

PA anbefaler en styringsmodell der rådmennene i ni eierkommuner utgjør representantskap i IKT-samarbeidet, og at det etableres et styre som utpekes av representantskapet. Rådmennene har det overordnede ansvaret for digitalisering og informasjonssikkerhet i egen kommune.

Figuren under viser en skisse av anbefalt styringsmodell:

Figur 5: Anbefalt styringsmodell

Representantskap

Rådmenn fra alle eierkommuner bør inngå i representantskapet. Representantskapet er eiernes organ, er selskapets øverste myndighet, og har ansvar for fastsetting av budsjett, økonomiplan, regnskap, vedtak om salg av fast eiendom eller andre større kapitalinvesteringer, eller vedtak om investeringer av vesentlig betydning¹³.

Styre

Styret forvalter selskapet på vegne av deltakerkommunene, og bør ha fem styremedlemmer og ansattrepresentanter. Denne forvaltningsmyndigheten må utøves innenfor rammen av selskapets formål, selskapsavtalen og selskapets årsbudsjett som vedtas av representantskapet, samt vedtak og retningslinjer fastsatt av representantskapet.

Sektorforum

Sektorforum har ansvar for styring digitaliseringsarbeid og informasjonssikkerhet innen egen sektor. Hvert sektorforum har ansvar for utarbeidelse av overordnet digitaliseringsstrategi for kommunene, vedtatte handlingsplaner samt overordnede føringer innen digitalisering.

Sektorforum skal søke godkjenning av strategier, planer og budsjetttrammer fra Representantskapet og eventuelle endringer innenfor rammer av styret.

Forum for systemansvarlige

Forum for systemansvarlige opprettes for hvert fagsystem. Forumet har ansvar for at fagsystem og digitale tjenester dekker kommunenes behov og at de er i samsvar med gjeldende rammebetingelser, og at fagsystemene brukes på en optimal måte slik at gevinster kan realiseres.

IKT-samarbeidet

IKT-samarbeidet har ansvar for direkte utøvelse av noen oppgaver, samt ansvar for koordinering av andre.

¹³ Kilde: Kommunal eierskap – roller, styring og strategi. Vibeke Resch-Knudsen 2011.

3 KONSEKVENSER VED SAMMENSLÅING

Kapitlet inneholder en estimerte økonomiske konsekvenser ved en eventuell sammenslåing av de to IKT-samarbeidene. PA har påvist mulige gevinster ved sammenslåing knyttet til fagsystemer, IKT-infrastruktur og bemanning. Kapitlet inneholder en redegjørelse for påviste kostnader for systembytter hvor det har vært mulig å innhente tallgrunnlag.

Kapittel 1 inneholder en redegjørelse for potensielle økonomiske synergier knyttet til fagsystemer, IKT-infrastruktur og bemanning.

Kapittel 4 inneholder en oppsummering av påviste kostnader for systembytter, estimerte økonomiske synergier, samt kvalitative gevinster.

3.1 Økonomiske konsekvenser ved sammenslåing

3.1.1 Fagsystemer

HR/Økonomi/Lønn

PA har utarbeidet et estimat vedrørende implementeringskostnad for HR/økonomi/lønn for DDØ-kommunene ved en eventuell sammenslåing av IKT-samarbeidene.

Beregningene er basert på tall fra IKT Agder, som nylig anskaffet nytt system på dette området.

Beregningen under fremstiller estimerte implementeringskostnader for DDØ-kommunene i hhv. 2017, 2018 og 2019.

HR/Økonomi/Lønn	Estimat				
			2017	2018	2019
	Kostnad, IKT Agder	Justering for antall brukere	Kostnad, DDØ	Kostnad, DDØ	Kostnad, DDØ
IMPLEMENTERINGSFASEN	14 827 000		3 558 000	-	-
leverandørkostnad	6 077 000	-76 %	1 458 000	-	-
IKT Agder kostnad	4 300 000	-76 %	1 032 000	-	-
frikjøp kommunene	4 450 000	-76 %	1 068 000	-	-
DRIFTSFASEN	-	-	775 000	775 000	775 000
Driftskostnad til leverandør, inkl. oppgraderinger		-	775 000	775 000	775 000
UTRULLINGSFASEN	-	-	2 250 000	2 025 000	-
parallel drift	-	-	1 800 000	1 800 000	-
opplæring inkl. reise	-	-	300 000	150 000	-
endringsledelse	-	-	150 000	75 000	-
SUM:			6 583 000	2 800 000	775 000

Tabell 28: Estimert implementeringskost for overgang til nytt system for HR/økonomi/lønn- DDØ

Implementeringsfasen: Det er tatt utgangspunkt i IKT Agders oppgitte kostnader for implementering av Xledger. Beregningen for DDØ er regulert i forhold til antall brukere.

Driftsfasen: Beregningen forutsetter at alle ansatte i DDØ-kommunene gis tilgang til systemet, og tar utgangspunkt i en kostnad per bruker.

Utrullingsfasen: Beregningen inkluderer kostnader knyttet til parallell drift i 2017 og 2018, opplæring og kostnader knyttet til endringsledelse. Det er lagt til grunn forutsetning om kjøp av tjenester knyttet til opplæring og endringsledelse fra leverandør.

Etter tre år vil DDØ-kommunene oppnå betydelig lavere kostnader knyttet til HR/Økonomi/lønn. Kommunene i DDØ betaler i dag over ~1,8 MNOK i årlige lisens og vedlikeholdsavtaler for dagens løsning. Etter investeringsperioden vil DDØ kunne oppnå en årlig kostnad på ~0,8 MNOK. Total årlig besparelse etter 3 år blir derfor ~1 MNOK knyttet til system for HR/Økonomi/lønn.

Sak/arkiv

PA har utarbeidet et estimat vedrørende implementeringskostnad for Sak/arkiv for DDØ-kommunene ved en eventuell sammenslåing av IKT-samarbeidene.

Beregningene er basert på tall fra IKT Agder, som nylig anskaffet nytt system på dette området.

Beregningen under fremstiller estimerte implementeringskostnader for DDØ-kommunene i hhv. 2017, 2018 og 2019.

SAK / ARKIV	Estimat				
			2017	2018	2019
	Kostnad, IKT Agder	Justering for antall brukere	Kostnad, DDØ	Kostnad, DDØ	Kostnad, DDØ
IMPLEMENTERINGSFASEN	7 916 000	-	1 583 000	-	-
leverandørkostnad	4 318 500	-80 %	864 000	-	-
IKT Agder kostnad	2 797 500	-80 %	560 000	-	-
frikjøp kommunene	800 000	-80 %	160 000	-	-
DRIFTSFASEN	-	-	471 000	471 000	471 000
Driftskostnad til leverandør inkl. oppgraderinger		-	471 000	471 000	471 000
UTRULLINGSFASEN	-	-	832 000	782 000	-
parallell drift	-	-	682 000	682 000	-
opplæring inkl. reise	-	-	100 000	50 000	-
endringsledelse	-	-	50 000	50 000	-
SUM:	-	-	2 886 000	1 253 000	471 000

Tabell 29: Estimert implementeringskost for overgang til nytt system for Sak/arkiv DDØ.

Implementeringsfasen: Det er tatt utgangspunkt i IKT Agders oppgitte kostnader for implementering av P360. Beregningen for DDØ er regulert i forhold til antall brukere.

Driftsfasen: Beregningen forutsetter at alle ansatte i DDØ-kommunene gis tilgang til systemet, og tar utgangspunkt i en kostnad per bruker.

Utrullingsfasen: Beregningen inkluderer kostnader knyttet til parallell drift i 2017 og 2018, opplæring og kostnader knyttet til endringsledelse. Det er lagt til grunn forutsetning om kjøp av tjenester knyttet til opplæring og endringsledelse fra leverandør.

Kommunene i DDØ betaler i dag ~700.000 NOK i årlige lisens og vedlikeholdsavtaler for dagens løsning for Sak/arkiv i tillegg til ikke-dokumenterte kostnader knyttet til drift og infrastruktur. Etter investeringsperioden vil DDØ kunne oppnå en årlig kostnad på ~500.000 NOK. Total årlig besparelse etter 3 år blir derfor ~200.000 NOK knyttet til system for HR/økonomi/lønn.

Helse og velferd

PA har utarbeidet et estimat vedrørende implementeringskostnad for et felles pleie- og omsorgssystem på tvers av alle kommunene i IKT Agder og DDØ.

Beregningene er basert på tall fra én leverandør. Estimaten er gitt under forutsetningen at kommunene migrerer over til en felles database.

Ved innføring av felles database i pleie- og omsorgssystemet, må kommunene standardisere tjenestetilbudet på tvers av kommunene før en migrering. Kostnader knyttet til dette er ikke inkludert i beregningen under. Beregningen fremstiller estimerte implementeringskostnader for alle åtte kommunene i hhv. 2017, 2018 og 2019.

Pleie og omsorgssystem	Estimat				
	2017	2018	2019	2020	2021
	Kostnad, totalt	Kostnad, totalt	Kostnad, totalt	Kostnad, totalt	Kostnad, totalt
IMPLEMENTERINGSFASEN	920 000 – 4 160 000	-	-	-	-
datakonvertering (100' – 500' per kommune)	800 000 – 4 000 000	-	-	-	-
Integrasjoner (3-4 stk)	120 000 – 160 000	-	-	-	-
DRIFTSFASEN	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000
Driftskostnad til leverandør, inkl. oppgraderinger	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000
UTRULLINGSFASEN	2 955 000 – 3 455 000	3 455 000 – 3 955 000	250 000	-	-
parallell drift, DDØ	660 000	660 000			
parallell drift, IKT-Agder	1 295 000	1 295 000			
rådgivning og opplæring inkl. reise	1 000 000 – 1 500 000	1 000 000 – 1 500 000			
endringsledelse	-	500 000	250 000		
SUM:	4 675 000 – 8 415 000	4 255 000 – 4 755 000	1 050 000	800 000	800 000

Tabell 30: Estimert implementeringskost for overgang til nytt pleie- og omsorgssystem.

Implementeringsfasen: Det er tatt utgangspunkt i estimater gitt fra én leverandør. Leverandør har oppgitt at det er vanskelig å gi presise estimater på datakonvertering grunnet stor variasjon i datakvalitet og –struktur på tvers av kommuner.

Driftsfasen: Driftskostnader til leverandør er basert på en basis-pakke installert på én database.

Utrullingsfasen: Beregningen inkluderer kostnader knyttet til parallell drift i 2017 og 2018, opplæring og kostnader knyttet til endringsledelse. Det er lagt til grunn forutsetning om kjøp av tjenester knyttet til opplæring og endringsledelse fra leverandør.

Kommunene i DDØ og IKT-Agder betaler i dag ~2.000.000 NOK i årlige lisens- og vedlikeholdsavtaler for dagens pleie- og omsorgssystemer i tillegg til ikke-dokumenterte kostnader knyttet til drift og infrastruktur. Etter investeringsperioden vil IKT-samarbeidet kunne oppnå en årlig kostnad på ~800.000 NOK. Total årlig besparelse etter 3 år blir derfor ~1.200.000 NOK knyttet til pleie- og omsorgssystem.

3.1.2 IKT-infrastruktur

Etablering av en felles driftsplattform for et sammenslått IKT-samarbeid, vil få kostnader knyttet til linjeleie for sammenkobling av nettverksinfrastruktur. Denne kostnaden er ikke estimert.

Dersom kommunene i DDØ tar i bruk IKT-infrastrukturen som er etablert i IKT Agder, vil dette medføre en overgangskostnad i DDØ-kommunene for migrering av infrastruktur tjenester, samt ny-installasjoner av PCer og skrivere hos sluttbrukere. Dette arbeidet kan imidlertid i stor grad automatiseres.

3.2 Kvalitative konsekvenser ved sammenslåing

Flere av de kvantitative effektene kan også vurderes som kvalitative effekter. Sammenslåing av brukerstøtte, drift- og forvaltning, kontrakts- og avtaleforvaltning og IKT-faglige enheter vil bidra til bedre ressursutnyttelse og økt fagutnyttelse ved utvikling og investering i løsninger og tjenester. Ressursene kan settes inn der det er behov og det faglige miljøet vil styrkes. En sammenslåing vil samlet gi samarbeidet og i neste instans kommunene større forhandlings- og gjennomføringskraft. Regionale samarbeid fremover vil kunne dra tunge vekslere på at det IKT-faglige miljøet er samordnet i kommunene. DDØ vil få tilgang til flere innbyggertjenester på nett, og oppnå en økt kvalitet på sine IKT-tjenester.

3.2.1 Helse og Velferd

Helse- og velferdsområdet blir i økende grad mer teknologiintensivt. Innføring av velferdsteknologi er et eksempel på dette. Sammenslåing av IKT-samarbeidene kan bidra til smartere tjenesteproduksjon og gode og effektive innbyggernære tjenester. Innføring av velferdsteknologi er krevende både med hensyn til ibruktakelse og med hensyn til utvikling av helsetjenesten den inngår i. En større organisasjon med mer fagkompetanse muliggjør fulltidsressurser dedikert til utvikling og innovasjon som kan støtte tjenesteproduksjonen i kommunen på en bedre måte. Et felles system på dette området kan både styrke den samlede regionens samhandling med spesialisthelsetjenesten, og medføre økte muligheter for digital samhandling på tvers.

3.2.2 Skole

Kommunene i IKT-samarbeidene har i dag allerede samme fagsystemleverandør. En samordning av ressursene kan bidra til mer og tverrfaglig utvikling av tjenester. For eksempel koordinering i å ta i bruk nye digitale læringsmidler og skape elevrettede nettbaserte tjenester. Samordning vil kunne bidra til god, smidig utveksling av informasjon mellom de ulike aktørene og interessentene. Felles systemer kan også muliggjøre økt samarbeid om tjenesteproduksjon og planlegging på tvers av skoler i regionen, for eksempel innenfor skoleadministrasjon.

3.2.3 Bygg plan og geodata

Dagens løsning for byggesøknader kan sammenliknes med selvangivelsen i gamle dager, der man måtte samle opp masse dokumenter, sende inn etter beste evne, og håpe at alt ble rett. Oppfølgingen av mangelfulle søknader tar mye tid både for de som skal behandle søknadene og de som skal søke. Ved å samordne interessene til kommunene står de bedre rustet til å sette krav til leverandørindustrien. Sammenslåing av tjenesteplattform vil legge bedre til rette for gode rammebetingelser for tjenesteutvikling av fremtidens byggesøknader – både for innbyggere og byggenæring. Felles systemer innenfor bygg, plan og geodata kan styrke samarbeid om tjenesteproduksjon innenfor eksempelvis arealplanlegging og teknisk.

3.2.4 Administrative tjenester

Administrative funksjoner på tvers av kommunene er i høy grad like. Felles systemer innenfor HR/økonomi/lønn og Sak/arkiv kan muliggjøre samarbeid om tjenesteproduksjon innenfor eksempelvis lønn, regnskap og saksbehandling. I tillegg kan et samarbeid styrke faglig samarbeid om utviklingen av administrative tjenester.

DDØ vil få raskere tilgang til moderne administrative systemer og tjenester for sine ansatte ved en sammenslåing.

4 ANBEFALING

Kapitlet inneholder PAs konklusjon for utredningen og anbefaling.

4.1 Konklusjon

4.1.1 Økonomiske gevinster

Fagsystemer og IKT-infrastruktur

Eierkommunene i DDØ kan oppnå økonomiske gevinster ved å inngå i et IKT-samarbeid sammen med IKT Agder tilsvarende ~ 2 MNOK per år i 2017 og 2018, og ~3 MNOK per år fra 2019 basert på tilgjengelig informasjon innhentet i arbeidet med denne utredningen.

Tabellen under viser den estimerte økonomiske gevinsten for DDØ:

Område	Estimert årlig gevinst
Fagsystemer	
HR/økonomi/lønn	~ 1.000.000 kr fra 2019
Sak/arkiv	~ 200.000 kr fra 2019
Pleie- og omsorgssystem	~ 1.200.000 kr fra 2020 (for alle åtte kommuner)
Skoleadministrativt system	~ 450.000 kr fra 2017
Operativsystemer, databaser og katalogtjenester	
Microsoftlisenser	~1.500.000 kr fra 2017
SUM	~ 1.950.000 kr – 3.150.000 kr <i>eksl. omsorgssystem</i>

Tabell 30: Estimerte økonomiske gevinster for DDØ

De estimerte økonomiske gevinstene for DDØ forutsetter:

- Bytte av system for HR/økonomi/lønn
- Bytte av system for Sak/arkiv
- En sammenslåing av system for skoleadministrasjon i grunnskolen
- En reforhandling av Microsoftlisenser basert på IKT Agders prisnivå i dag

Basert på erfaringstall fra IKT Agder, vil innføring av nytt system for HR/økonomi/lønn i DDØ-kommunene kunne medføre gevinstmuligheter i form av redusert bemanningsbehov innen personal og lønn.

Estimater på pleie- og omsorgssystem indikerer økonomiske gevinster for både DDØ og IKT-Agder, men krever en betydelig investering fra både kommunene og IKT-samarbeidet.

Det er ikke påvist store økonomiske gevinster knyttet til andre fagsystemer og IKT-infrastruktur for IKT Agder.

En sammenslåing vil også kunne medføre en redusert kostnad knyttet til system- og avtaleforvaltning.

Bemanning

De to IKT-samarbeidene har i dag totalt 57,9 årsverk (uten lærlinger). Ved en eventuell sammenslåing av IKT Agder og DDØ kan antall årsverk tilknyttet IKT-drift reduseres. I kapittel 1.5 er det redegjort for et potensiale knyttet til en reduksjon av bemanning ved sammenslåing av IKT-samarbeidene med 6,9 årsverk knyttet til IKT-drift. Reduksjonen i bemanning, beregnet med grunnlag i gjennomsnittlig personalkostnad¹⁴ for IKT Agder og DDØ utgjør en årlig innsparing på 5 mill. NOK per år.

Med økt overgang til skytjenester, og dermed redusert behov for IKT-driftstjenester, kan potensialet for reduksjon være større.

4.1.2 Kvalitative gevinster

Sammenslåing av IKT-samarbeidene gir en rekke kvalitative gevinster:

- Styrket posisjon som utviklingsaktør innenfor viktige områder som helse og velferd, skole og oppvekst samt bygg/plan/geodata.
- Styrket ressursutnyttelse.
- Styrkede fagmiljø.
- Forbedret forhandlingsmakt.
- Styrket gjennomføringsevne.

4.2 Anbefaling

En sammenslåing av IKT-samarbeidene gir noe økonomisk gevinst på kort sikt, og vesentlige kvalitative gevinster.

PA anbefaler at IKT Agder og DDØ slås sammen basert på de kvalitative gevinstene et større IKT-samarbeid vil gi, og forutsatt en bemanningsreduksjon minimum som skissert i kapittel 1.5 og 4.1.1.

Det anbefales videre at selskapene gjennomfører en utredning av økonomiske, juridiske og personellmessige forhold for å etablere et nytt IKT-samarbeid, samt en detaljert plan for gjennomføring av sammenslåingen.

Ved en sammenslåing bør det utarbeides modeller for kostnadsfordeling som sikrer en rettmessig fordeling av kostnader mellom eierkommunene.

Ved sammenslåing bør det nye IKT-samarbeidet fokusere på å etablere en felles IKT-infrastruktur, basert på løsningene til IKT Agder. Eierkommunene i DDØ bør prioritere å ta i bruk fagsystem for HR/Økonomi/Lønn og Sak/arkiv via IKT Agders innkjøpsavtale, samt foreta en snarlig reforhandling av Microsoft-lisenser.

På lengre sikt må et nytt IKT-samarbeid og eierkommunene fokusere på å standardisere alle fagsystemer på tvers av kommunene for å utløse størst mulig gevinster i tjenesteproduksjonen og muliggjøre viktige utviklingsområder for regionen.

¹⁴ IKT Agder har en gjennomsnittlig personalkostnad på 750 000 kr, DDØ har en gjennomsnittlig personalkostnad på 678 330.kr.

VEDLEGG

Uttalelse fra tillitsvalgte i Vegårshei kommune datert 1. september 2016.

Utredning/kartlegging av samarbeid/sammenslåing av DDØ og IKTA - Innspill til prosessen så langt

De ansatte i DDØ er ikke fornøyd med informasjonen de har fått i denne prosessen. Spesielt informasjon om hva som er bakgrunnen for at kartleggingen er satt i gang. Hvor er mandatet og hva er mandatet. Det har vi ikke fått dokumentert.

De stiller spørsmål ved at de ansatte selv ikke er en del av kartleggingen. Rapporten og oppdraget er tydelig vinklet mot at målet er en sammenslåing. Det er andre ting en synergier som også må belyses dersom det er dette som er målet.

Det vil være utfordringer og mulige negative konsekvenser ved en sammenslåing. Hvordan tenker dere at dette skal komme fram i rapporten/saksframlegget som skal legges fram?

Slik det oppfattes lagt opp nå er det en ensidig fokus på gevinstene.

Det er uklart hva som vil være videre prosess framover. Hva skjer etter at det har vært hos rådmennene? De ansatte i DDØ ber derfor om at behandlingen av rapporten utsettes med to uker, slik at de også kan sette seg inn i rapporten og komme med innspill før den behandles av rådmennene.

Viktig å merke seg i vider prosess

Når det blir gjort et vedtak i saken og dersom det vil innebære en sammenslåing må det ligge til grunn at Vegårshei kommune fortsatt skal ha arbeidsplasser innen IKT.

Ingen ansatte skal sies opp, en redusering av antall ansatte skal eventuelt komme ved naturlig avgang.

Alt av arbeidsavtaler, pensjonsordninger osv må gjennomgås

Mvh
for de ansatte
Anne Helene E. Baarøy
HTV, Delta Vegårshei

Uttalelse fra tillitsvalgte i IKT Agder datert 2. september 2016.

Uttalelse fra tillitsvalgte NITO, Fagforbundet og Tekna i IKT Agder IKS om sammenslåing av IKT Agder IKS og DDØ.

De tillitsvalgte i IKT Agder IKS er positivt innstilt til en sammenslåing med DDØ, vi ser det som en unik mulighet til å øke størrelsen på selskapet og bli et mere slagkraftig miljø inn IT på Sørlandet. Vi mener en slik sammenslåing vil kunne gi selskapets kunder gode og kostnads effektive tjenester.

De tillitsvalgte har følgende krav til prosessen:

De tillitsvalgte forutsettes at hvis man skal gå fra et IKS til §27 eller en annen selskapsform så gjøres dette ved virksomhetsoverdragelse.

Ingen av de ansatte i IKT Agder eller DDØ skal miste jobben som følge av en overdragelsen.

Det må legges en plan for rettferdig utjevning i forhold til lønn mellom de to selskapene og innad i hvert selskap.

De tillitsvalgte og ansatte skal være en sentral del av helle sammenslåing prosessen.

Det må avsettes midler til kompetanse heving.

De tillitsvalgte anmoder om at en andel av besparte midler som følge av sammenslåingen benyttes til opprustning og videre utvikling av kompetanse og digitale tjenester i selskapet.

Mvh

Tillitsvalgt representant IKT Agder IKS

Morten Due-Sørensen

Tillitsvalgt NITO

CONSULTING
TECHNOLOGY
INNOVATION

We Make the Difference

An independent firm of over 2,600 people, we operate globally from offices across the Americas, Europe, the Nordics, the Gulf and Asia Pacific.

We are experts in consumer and manufacturing, defence and security, energy and utilities, financial services, government, healthcare, life sciences, and transport, travel and logistics.

Our deep industry knowledge together with skills in management consulting, technology and innovation allows us to challenge conventional thinking and deliver exceptional results that have a lasting impact on businesses, governments and communities worldwide.

Our clients choose us because we don't just believe in making a difference. We believe in making *the* difference.

Corporate headquarters
123 Buckingham Palace Road
London SW1W 9SR
United Kingdom
+44 20 7730 9000

paconsulting.com

This document has been prepared by PA on the basis of information supplied by the client and that which is available in the public domain. No representation or warranty is given as to the achievement or reasonableness of future projections or the assumptions underlying them, management targets, valuation, opinions, prospects or returns, if any. Except where otherwise indicated, the document speaks as at the date hereof.

**© PA Knowledge Limited 2016.
All rights reserved.**

This document is confidential to the organisation named herein and may not be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying or otherwise without the written permission of PA Consulting Group. In the event that you receive this document in error, you should return it to PA Consulting Group, 123 Buckingham Palace Road, London SW1W 9SR. PA accepts no liability whatsoever should an unauthorised recipient of this document act on its contents.